Leto V. V Celji, dné 15. novembra 1895. l. Štev. 32.

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — **Dopisi** naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — **Rokopisi se ne vračajo.** — **Za inserate** se plačuje **vsakokrat** po 10 kr. od garmond-vrste. **Velja** za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrt leta 50 kr. **Naročnina naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.**

Dr. Lueger in Madjari.

Kedar je državni zbor zbran, koncentrira se vsa javna pozornost na delovanje naših poslancev in na dogodke v tem postavodajnem zastopu. Druge stvari, bodo še tako važne, stopijo v ozadje. Sedaj je pa drugače. Že nekaj tednov obrača se vsa pozornost občinstva na neko jako važno zadevo, na vprašanje, kedo bode zasedel županovo mesto na Dunaji. To vprašanje je postalo tako imenitno, da je celó nova vlada, ki se je s tako impozantnim nastopom vpeljala, začasno pozabljena in vse zadeve, katere se v državnem zboru prerešetujejo ne najdejo nikakega zanimanja. Vse se zanima za osebo dr. Lueger-ja. Nobeno ime se v zadnjih tednih ni tolikokrat imenovalo, kakor ime slavnega voditelja krščanskih socijalistov. Vsa Evropa govori o njem. Mi Slovenci sicer nemamo povoda, se ogrevati za dr. Lueger-ja, posebno od celjskega vprašanja sem ne; a mož je tako markantna in v notranjepolitičnem oziru tako imenitna oseba, da se tudi mi moramo baviti ž njim in z gori navedenim vprašanjem. Znano je, s kako velikansko večino so krščanski socijalisti pretekli mesec zmagali pri volitvi v mestni zastop dunajski. Ta zmaga je „der Anfang vom Ende“ avstrijskega lažiliberalizma. Takoj se je proglasil dr. Lueger kandidatom za županovo mesto in tudi z vsemi protisemitskimi glasovi izvolil. A zdaj so se začele spletke njegovih nasprotnikov. Dr. Lueger je imel od vlade že takorekoč zagotovilo, da bode od cesarja potrjen in odlični možje (mej njimi dunajski škof in kardinal Gruscha) zastavljali so ves svoj upliv za njega. A nenadoma se je stvar zasukala drugače. Ogerski ministerski predsednik pripeljal se je na Dunaj in takoj drugi dan potem razglasila se je cesarjeva odločba, da Luegerjeve izvolitve ne potrdi. Vsega dunajskega prebivalstva, da smelo rečemo, vsega avstrijskega prebivalstva in tudi poslancev polastila se je taka razburjenost, da je stvar prišla pred državnim zborom na razpravo. Luegerjevi somišljeniki, nemški nacijonalci in konservativci zahtevali so od grofa Badeni-ja pojasnila, zakaj Lueger-ja cesarju ni priporočal v potrjenje. Grof Badeni pa je ta svoj korak tako slabo zagovarjal, da je v velikem delu drž. poslancev moralo izginiti tisto zaupanje, katero si je s svojim prvim govorom pri vseh strankah vedel pridobiti. Pravičnost in avstrijsko-državno idejo zapisal si je Badeni na svojo zastavo in nikdo ni mogel ugovarjati. A sedaj je isti grof Badeni udaril po možu, kateremu se je, kakor je dr. Ebenhoch rekel, iz zlatega in čistega srca vedno izlival goli avstrijski patrijotizem. Res dr. Lueger je vedno krepko povdarjal avstrijsko idejo in zvestejšega in navdušenejšega branitelja posebno proti predrznim Madjarom avstrijska in dinastična ideja skoro ni imela, kakor Luegerja. In tega moža, ki mestno upravo temeljito pozna, katerega dunajsko prebivalstvo čisla in ljubi kakor svojega odrešenika in ki je zkoz in skoz Avstriji in svojemu cesarju udan, tega moža vlada ni potrdila. Ne moremo misliti, da bi vlada ne bila prevdarila nevarne nasledke tega koraka, kateri utegne tudi za njo biti smrtonosen. Ne, vlada je vse to dobro prevdarila, a ravnala je pod mogočnim pritiskom od ogerske strani. To prepričanje se je vsakemu vsililo in ni ga razsodnega človeka, ki bi o tem dvomil. Pojasnila za to žalostno in sramotno prikazen ni težko najti. Nagodba z Ogersko je pred durmi. Leta 1897. mora se namreč pogodba z Ogersko iz leta 1867. ponoviti in Madjari se v svoji požrešnosti in predrznosti že pripravljajo, da si pridobijo kar največ koristi in ugodnosti. Znano je, da Avstrija k skupnim potrebščinam cele monarhije donaša 67%, Ogerska pa samo 33%, akoravno je slednja bogatejša. Avstrijski narodi zahtevajo, da se to krivično razmerje popravi in mogoče ima tudi vlada v tem obziru dobre namene. A namesto da bi vlada z „močno roko grofa Badeni-ja“ na drug način ukrotila nezmerne zahteve Madjarov, pa se jim slednjim prikupuje s sramotnimi koncesijami. Res daleč smo v Avstriji prišli. V popolnoma notranje in domače naše zadeve se že Madjari vtikajo in nam zapovedujejo; Košutizem dviga zopet svojo glavo in sega s svojimi kremplji v Cislajtanijo. Ministerstvo pa, ki ima zastopati ugled in moč države, nima poguma, da bi zavrnilo predrzne aspiracije madjarske! Ne vemo, zakaj je vlada tako silno zavezana Madjarom in židom? Pravi avstrijski rodoljubi so že zdavna spoznali, da je dualizem pogubonosen ne samo za državo, nego tudi za dinastijo. In če vlade ne bodo imele dosti moči in poguma, da se krepko ustavijo nevarnim izrastkom dualizma, bodo morali avstrijski narodi v pravem času azijatskim sosedom zaklicati: Do sem in ne dalje! In res, vse kaže, da še bomo doživeli Vilagoš v drugi izdaji. To bo pa tudi morda rešitev za nas.

Celjski gimnaziji.

V prvem razredu stare celjske gimnazije je 67 učencev; v istem razredu nove slovensko-nemške gimnazije 87 učencev. Vlada je za 67 učencev hitro dovolila delitev razreda v dve vsporednici ali paralelki g. ravnatelju Peter Končniku; za 87 slovenskih učencev slovensko-nemške gimnazije pa se branijo isto storiti kljubu postavnim zapovedim. Sploh mora človek biti prav res hladne ribje krvi, ko vidi, kako in s kakim

LISTEK.

Iz naše vasi.

I. Nočni čuvaj.

(Slika. Spisal Aleksander Orlov.)

(Konec.)

A nekoč bi Janez vender skoraj skupil.

Bil je zopet vina poln in je krevsal po pešpoti mimo Nacetove koče. Ta pa je, kakor navadno, pasel na trati za kočo kozico Meketačo. Jerica pa je sedela v veži na stolčku s tremi nogami ter srebala iz umazanega piskrčka neko črno čorbo, katero je nazivala z blagoglasnim imenom „ta preljubi kofetek“.

V veži je torej sedela in Janezek je ni videl. A videl je Naceta. In tedaj ga je zopet začel grozno srbeti njegov jezik in razkoračil se je sred pota in zaupil: „Kozico paseš Nace, kozico? Joj kje pa imaš ženo zaročeno, á? Ali bi ne bilo boljše, lepše in primernejše, da bi ona pasla kozico, a ti pa počival in spančkal. Po noči tako nimaš časa! He ali bi to ne bilo lepše? Ej ti ubožec ti! Kako se mi smiliš, ker se ti godi tako preklicano slabo! . . Veš, Nace, lisjak je prebrisana stvar, prebrisana žival je lisjak! A časih se vender vjame v kak skopec ali kako past. In tako si se vjel tudi ti, dragi mi Nacek. In hudo se ti godi, prav hudo, pri tej zlatej ženici tvoji! . . Nace, Nace, saj veš kaj in kako pravi oni sprijeni Mavričev študent. „Baba je hudič“, pravi „in o kteri misliš, da je največi angelj, ta je največi zlodej!“ Tako pravi! In Mavričev študent dobro vé, kako in kaj. Saj ga je spravilo žensko krilo in mlečno-rudeč žensk obrazek iz lemenata. . . In sedaj hodi žejen po svetu, če nikjer ne najde kake usmiljene krščanske duše, ki bi mu kupila za par novcev žganja. In ne samo žejen, tudi lačen se potika okrog. In vender bi lahko pasel kje tam doli na širnem in rodovitnem — skem polju, ali pa tudi v — skih gorah ovčice in najbrž tudi nekoliko kozlov. In pil bi najboljšega „lutomeržana“ in jedel bi najtoljstejše kapune. A žensko krilo ga je zmotilo, žensko krilo in okrogel mehek obraz, in črne oči! — Nace, tudi tebe je zmotilo žensko krilo, Bog ti odpusti! Pa tako kljuko staro si si poiskal. Glej ga spaka spakedranega, pa bi vzel mlado, lepo in dobro, pa ne take coprnice! In kako bradavico ima, in kake brke! Uh, uh, varuj nas Bog! To ti je krasotica, vredna kakega kraljeviča! A ti si jo vzel, Nace ti. No. . . .“

A dalje ni govoril. Jera, ki je slišala v vežo, kako smeši Smuk njenega moža, in ne le njenega moža, temveč tudi njo, je v prvem hipu kar odrevenela, in lonec s kavo ji je pal iz roke ter se razbil na trdih tleh. V sveti jezi so se ji naježile brkice. In s tresočo roko pograbi boljša polovica Nacetova poleno raz kladalnico pod kopom ter jo vdere proti Smuku. Temu pa je bila tisti trenutek sreča mila, zakaj o pravem času še zagleda Jero ter spozna, kaka nevarnost mu preti. Tedaj pa jo je Smuk popihal in bežal je, kakor nikdar v svojem življenji ne, ne prej ne poznej. Za njim pa je hitela razjarnena Jera ter klela in kričala, da so v vasi hiteli ljudje skupaj, misleč, da se je zgodila kje kaka nenavadna nesreča. V roki pa je vihtela prav bojaželjno debelo hrastovo poleno. In nikdar več ne bi menda pil Smuk pri Kosarjevi Mini žganja, ko ga ne bi rešila tedaj hitrost njegovih nog. A bežal je, bežal, bežal!

Pijanost pa ga je minila v hipu. In tačas se je domislil spet svojega patrona in vzdihoval je k njemu iz dna srca:

„Ti sveti moj krstni patron, katerega lepo ime nosim az nevredni grešni človeški stvor, ti, ki se sedaj in na vekov veke raduješ v neminljivem veselju nebeškem, samo danes, sedaj še mi pomagaj. Svečo, katero sem ti obljubil lani, ti še res sicer nisem kupil, a kupim ti tri, ako

sredstvi delajo nasprotniki naši, da bi slovensko-nemško gimnazijo odpravili. Deželni šolski nadzornik Zindler je to mlado šolo že dvakrat pregledaval in nek nemšk časopis je na to čisto naravnost pisal, da z mnogim pregledovanjem in slabim opisom bodo šolo že pobili. Celjski nemški listič pa, ki dobiva, kakor se je nedavno pokazalo, svoja navodila in poročila iz stare gimnazije, katero vodi g. Peter Končnik, piše, da učenci nove gimnazije niso za to šolo dosti pripravljeni in sploh niso za latinske šole, ne po svojem uku in ne po svojih duševnih zmožnostih. Tukaj tedaj profesorjema nove celjske gimazije naravnost očitajo, da sta nezmožne in nesposobne učence sprejela, to je, da sprejemnih izpraševanj in izskušenj nista opravljala pravilno. Take protipostavnosti se smejo brez primerne brambe od pristojne strani očitati vodstvu slovenske gimnazije. Od kod dotični članek izhaja, ki nazadnje kar naravnost odpravo slovenske gimnazije terja, vidi se iz njegovega priporočevanja glasovite, od g. Peter Končnika izumljene „pripravnice". No, veseli nas, da lahko poročamo, da je dosedajni učni vspeh na slovenski gimnaziji brez vse pripravnice in četudi niso učne moči po našej volji, popolnoma povoljen. Na zapreke, ki se tej gimnaziji delajo od strani vladinih služabnikov pa moramo reči, da še zaupamo toliko c. kr. vladi na Dunaji, da bode dodelila Slovencem pravico, odgojevati in izučevati svoje sinove v svojem jeziku in da ne bode Slovencev silila glede šol na druge pota, ki bi napravili Slovencem potrebne in postavno zagotovljene šole. Glede postopanja vladinih služabnikov proti nam pa bomo postali popolnoma brezozirni. Kdor priseže na državne osnovne postave, ne sme delati proti tem postavam.

Celjske novice.

Vse one čast. p. n. naročnike, katerim smo danes pridjali poštno-hranilnični položni listek, prosimo prav uljudno, da nam pošljejo zaostalo naročnino. Cena listu je taka, da se stroški komaj pokrijejo, če vsi naročniki store svojo dolžnost, drugače pa moramo imeti zgubo. Gotovo ni pravično, če bralec prejema list, naročnine pa ne pošlje. Prepričani smo tudi, da cenjeni naročniki nas za veliki trud, ki ga imamo z listom, gotovo ne bodo pustili na cedilu in nas tirali v zgubo.

Uredništvo in upravništvo „Domovine".

(**Zveza slovenskih posojilnic**) bode imela redni občni zbor v četrtek dne 5. decembra 1895, ob 10. uri predpoldne, v dvorani celjske čitalnice v Celji, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika in odobrenje letnega računa. 2. Poročilo društvenih revizorjev. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti. Opomba: Po § 11 društvenih pravil smejo se vdeleževati občnega zbora pooblaščenci v zvezi stoječih posojilnic, pa tudi vsak zadružnik takšnih posojilnic.

(**Ali niso tudi v celjskem okrajnem glavarstvu enako neugodne razmere?**) G. notar Gruntar na Kranjskem je Bohinjcem pod visokim Triglavom razlagal neugodne razmere, ker nimajo svojega sodišča in ker imajo tako daleč do okrajnega glavarstva v Radovljici. Priporočal jim je med drugim, da bi sodnijski in politični uradniki imeli svoje uradne dneve v bohinjski dolini, rekoč: „Vaš g. glavar je tudi sam priznal potrebo takega uradnega dneva za vašo dolino, ko je pred nekoliko leti obljubil delati na to, da ga dobite. Oddaljenost od glavarstva naj bi bila merodajna, in gotovo bi zaslužili tudi vi, da bi glavar prišel semtertje k vam in bi vsak izmed vas tista opravila, ki jih ima pri glavarstvu, lahko opravljal doma. Glavar bi sprejemal prošnje, pritožbe, če bi bilo mogoče, bi jih takoj reševal in tako prihranil marsikomu dosti potov, zamude časa in troškov. Čul sem, da je nekdo izmed vaših občanov moral nedavno k glavarstvu, ker se je njegova živina pasla na sosednem svetu. Odškodnina se je odmerila na devet krajcarjev, in zaradi teh je moral v Radovljico. Pri taki upravi se ni čuditi, ako kmet zmiraj bolj propada. Tudi kazni v vojaških, obrtnih, gozdarskih in pašnih rečeh naj bi se določevale doma. Če se že pripeti kmetu neprilika, da mora zaradi kakega malenkostnega prestopka trpeti kazen, vsaj ta milost naj mu bo, da ga bodo sodili na domačih tleh. Konečno pa tudi župan ni tako izurjen v vseh stvareh, da bi mu ne bilo treba nobenega pouka. V šolskih, cestnih, zdravstvenih, vojaških, obrtnih stvareh itd. ima župan dostikrat kaj vprašati svojega glavarja, in zaradi tega mora napraviti daljno pot, s čemer narastejo občini troški. Kake važnosti je pa to, če pride uradnik večkrat v ožjo dotiko z ljudstvom, če živi med njim in z njim, to vam bode pojasnil ta le resnični slučaj, kteri se je pripetil pred nekoliko leti v neki oddaljeni kronovini, kar naglašam, da se mi ne bo podtikalo, da hočem postati oseben. — Neki okrajni glavar je bil navajen jako strogo kaznovati šolske zamude. Na vse še tako opravičene prošnje starišev, ki so bili prav tako v hribih, kakor vi, in so se sklicevali na zimo in hudi mraz, je imel le stalni odgovor „zakon to veleva". In glejte, tega glavarja so pripeljala uradna njegova opravila med dostikrat kaznovane posestnike, moral je — ne vem po kakem naključju, v hudi zimi na hrib, na katerega je imel skoro 2 uri hoda. — Ko se je vrnil na pol mrtev, storil je slovesno obljubo, da nikdar več ne bode v pozimskem času kaznoval starišev tistega okraja, ki ne puste svojih otrok zaradi snega v šolo"! — Ali niso tudi slične neugodne razmere v obsegu celjskega političnega okraja, ki je tako zelo velik? Ali ni to hudo in trdo za ljudi, n. pr. v Gornjemgradu, kjer je malo kdaj v letu uradni dan politične gosposke, ko imajo iz teh krajev ljudje tako strašno daleč do Celja?! Ravno tako ljudstvo okolo Konjic, Šmarja in drugod, kjer ni železnice!

(**„Celjskega Sokola" občni zbor**) se vrši v pondeljek dne 30. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih celjske čitalnice, z naslednjim dnevnim redom: Nagovor staroste dr. Jos. Vrečko; čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru; poročilo tajnikovo, blagajnikovo in revizorjev; volitev staroste, odbornikov in pregledovalcev računov ter končno slučajnosti. Povabijo se vsi društveniki odbor.

(**Veselica „Celjskega pevskega društva",**) ktera se bode vršila prihodnjo nedeljo 17. t. m. v vrtnem salonu hotela „pri zamorcu", utegne biti jako zanimiva. Zvedeli smo, da se odbor mnogo trudi, da bode vspored čim mnogovrstneji. Posebno šaljivi čveterospev, za kterega so se naročile jako originalne podobe, bode gotovo provzročil mnogo smeha. Tudi pitana Martinova gos ne bode slab užitek za tistega, komur bode sreča mila, da jo dobi. Ker je ta veselica prvi javni nastop „Celjskega pevskega društva", v Celju samem, upamo da bodo celjski in zunanji rodoljubi z mnogobrojno udeležbo dokazali svoje simpatije proti temu za razvitek narodnega življenja v Celji jako važnemu društvu.

(**Vabilo**) na „Martinov večer", katerega priredi „Celjsko pevsko društvo", dne 17. nov. 1895, v vrtnem salonu hotela „pri zamorcu". Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: Za člane po 20 novcev, za nečlane po 30 novcev. Za člane z rodbino 1 krona. K mnogoštevilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(**Pravicoljubje glede slovensko-nemške gimnazije**). V letošnjem šolskem letu otvorjenem prvem razredu tukajšne slovensko-nemške gimnazije je bilo vsprejetih 89 učencev. Ker pa se mora po predpisih vsak razred, ki šteje nad 50 učencev, razdeliti v dve vsporednici, predlagalo je to tudi šolsko vodstvo deželnemu šolskemu svetu. Pričakovati je bilo, da bo šolsko oblastvo tem raje vstreglo tej prošnji, ker je tudi na nemški gimnaziji, kjer je v prvem razredu le 67 učencev, brzojavno bila na prošnjo dovoljena vsporednica. Ker je tudi šolski nadzornik obljubil, da bo deloval zato, mislilo se je, da glede tega ne more biti nikakega zadržka. Zato je gimnazijsko vodstvo že najelo šolsko sobo za vsporednico in tudi oskrbelo začasnega učitelja, ki je že došel v Celje. Vse je torej oskrbljeno, toda še sedaj ni došlo dovoljenje za otvoritev vsporednice in še vedno se gnjete 87 slovenskih učencev v jedni šolski sobi, ki ima prostora le za 50 učencev. — Čuje se, da so slovenski poslanci v državnem zboru že storili za to potrebne korake, ter vso stvar pojasnili na kompetentnem mestu. — Radovedni smo, kako bo grof Badeni v tem slučaji varoval v svojem programu obljubljeno jednako pravičnost vsem narodnostim.

(**Celjsko nemško zdravniško društvo**), čutilo je potrebo izreči svojo „nevoljo in grajo" nad tem, da so razni listi spodnje štajerski, nekatere zdravnike v Celju priporočali. Med temi

---

mi še sedaj pomagaš. Kupim ti jih prav gotovo, tako gotovo, kakor me to divje bablje raztolče, če me dobi v svoje kremplje, tako gotovo, kakor gotovo upam, da se snidem kedaj s teboj tam v blaženih nebesih. Amen."

In res mu je pomagala ta prošnja vseh prošenj.

Srečno je ušel. . . .

A od tistega dne je zbadal Suhova zelo poredkoma in še tedaj le, ko je znal, da mu ne preti nikaka nevarnost, da bi ga mogla slišati Nacetova žena.

A Nace je na taka zbadanja molčal slej kakor prej. Le časih še je zamrmral, in povem vam, s prav žalostnim glasom? „Bog ti odpusti ta greh Smuk. Ti si me oženil. Joj, Joj. .!

Bil je dober človek naš Nace, prav dober človek. — — —

Vaščani so polagoma pozabili, kako neumnost je storil naš nočni čuvaj ono uro, ko je stopil pred oltar ter menjal z Jero Zaplotnikovo poročni prstan. Niso se mu več posmehovali. Le obžalovali so ga, ko je časih stopal klavern po vasi, ako ga je izgnala izpod rodnega krova žena poročena.

Dober človek je bil, pravim vam Zato, pa smo ga tudi radi imeli. In ko smo ga nekega dne, — bilo je pomladi, in solnce je sijalo prav krasno na pomlajeno zemljo, po bregeh pa so rivali iz tal ljubke svoje glavice zvončki, prvi otroci mlade vesne, in v gozdu je kukala ptica, — ko smo ga torej tega jasnega pomladnjega dne spremljali tje gore na pokopališče, tje gori k sv. Tomažu, bilo nam je vsem prav žal zánj. Prav žal!

Da pa je legel pod grudo, — in celo pomladi, ko se začne pretakati po drevju mladi sok, in ko je baje tako težko umreti, — prišlo pa je po naključji, dà, celo po naključji.

Bilo je koncem zime. Zima je hud gost, posebno če je tako dolga, kakor je bila tisto leto, — bilo je pač kakih osem let po oni, ko si je Suhov navezal náse Jerico Zaplotnikovo. V zimi pa se godi poštenim ljudem kaj slaba. Ni zaslužka. . . Ko pa se bliža pomlad, bliža se tudi zaslužek. In v upu in nadi na ta prihodnji zaslužek nameri zopet marsikdo korak v gostilno, katere se je moral po zimi ogibati več ali manj.

Koncem zime je torej bilo, ko so sedeli za ztaro štirivoglato mizo v gostilni Mine Kosarjeve trije možje: Janez Smuk, Balte Strnad, — oni, ki je povsodi izmed vseh delavcev pojedel največ, a delal najmanj, kakor vam je znano, — in smôlec Jakobe Križan. — Prva dva sta pila, ker sta upala, da bode skoraj spet kaj zaslužka, a čevljarček je pil, ker mu je potekel z zimo tudi zaslužek. No, je že tako, vsak dela po svoje.

Pili so torej, in sicer, kar je povsem naravno, žganje. Vina taki junaki navadno ne čislajo. Trte rujni sok ne prija njih raskavim grlom.

Tiste dni pa je bilo na svetu ravno tako, kakor je dandanes.

Ko so torej pivcem zlezli vinski duhovi že v glave, začeli so se pričkati in prepirati. A kakor je pri takih prepirih navada dandanes, tako je bilo tudi za njega časa: vsak je trdil v jednomer svoje in nobeden ni hotel poslušati soseda, ako je ta zinil kako pametno. . . .

„Smuk, molči, pravim ti, kričal je Strnad, saj ne veš kaj govoriš, nalil si se ga spet."

„Saj pijem za svoj denar, če pijem. Ti še mi nisi plačal nikdar. Sicer pa se poznamo. Kje pa je pod zvonom veči pijanec, kakor si ti, á?"

„Kaj ti boš mene imenoval pijanca, ki si sam že zapil kočo."

No, sicer jo je na pol zapil že tvoj stari. In da bi se par let pozneje ne bil preselil v pekel, bi pa beračila oba, ti in stari, oče in sin.

„Ka-aj rjovel je Smuk, ka-aj, o mojem očetu govoriš tako? In ti, ti, ki svojega očeta niti poznal nisi. Saj so te pustili cigani v naši vasi in

listi nad kacerimi so ti nemški zdravniki jezni, je tudi „Domovina", ker je v nekaterih številkah priporočala slovenskemu občinstvu nova slovenska zdravnika, ki sta se naselila v Celju, gosp. dr. H. Šukljeja in dr. A. Praunseisa. To so pravi modrijani ti celjski nemški zdravniki. Povsod so samo Nemci od pet do glave, slovenska beseda jim mrzi, kakor smo glede zobozdravnika dr. Becka v zadnji številki „Domovine" pokazali in le slovenski groš bo prišel menda vsakemu prav. Mislimo, če so ti gospodje taki Nemci, da bo njim najljubše, če jih tudi slovenski bolniki ne nadlegujejo. Če pa ti čudaki mislijo, da bo slovenski list vprašal njih, ali sme kakega pridnega slovenskega zdravnika priporočati ali ne, se pa tudi čudno motijo. Nemško zdravniško društvo celjsko je za slovenske liste deveta briga, in to kar se tam sklepa, je za nas manj kot nič. Mi bodemo priporočali, kakor smo, tiste od katerih vemo, da so res priporočila vredni, in takega priporočila sta popolnoma vredna nova slovenska zdravnika gospoda dr. A. Praunseis in dr. H. Šuklje.

(Narodna čitalnica.) V nedeljo dne 10. t. m. imela je „Narodna čitalnica v Celji" svoj letošnji občni zbor. Po pozdravu predsednika prebral je tajnik zapisnik o lanskem občnem zboru, kateri se je odobril. Tajnik je na to poročal o odborovem delovanji v preteklem letu. Iz tega poročila smo posneli, da je odbor res vse hvale vredno izpolnjeval svojo nalogo. Imel je 13 rednih sej in v njih sklepal o prireditvi zabavnih in podučnih večerov, običajnih veselic in koncertov ter dramatičnih predstav. Posebno glede slednjih zasluži odbor našo zahvalo in priznanje, ker v zadnjih letih je dramatika v čitalnici že popolnoma zaspala. — Poročilo se je s priznanjem vzelo na znanje in odobrilo. Blagajnik poročal je o gmotnem stanju čitalnice. Vzlic ogromnim stroškom letošnjih zabav in veselic ima čitalnica vendar precejšnji prebitek, ker je odbor pridobil mnogo novih udov, ki vestno plačujejo svojo mesečnino. Tudi blagajnikovo poročilo se je odobrilo in podelilo odboru absolutorij. Pri nadaljni točki dnevnega reda (razni nasveti) stavil je g. dr. Ivan Dečko dobro utemeljeni predlog, naj občni zbor zaslužnega uda prečast. g. šolskega svetnika Ivana Krušiča imenuje častnim članom. Ta lepi predlog se je z navdušenjem jednoglasno sprejel. Potem sledila je volitev novega odbora. Z veliko večino glasov izvolili so se: predsednikom g. dr. Josip Sernec, za odbornike: gg. Mihael Vošnjak, dr. Ivan Dečko, preč. g. vikar Rančigaj, c. kr. notar Lovro Baš, dr. Josip Vrečko, dr. Juro Hrašovec, dr. Hinko Šuklje, Ivan Rebek. Za namestnike: gg. dr. Pipuš, Fr. Lončar, J. Vavken, Ivan Bovha. Slednjič sprejela in sklenila se je še resolucija, da naj novi odbor ravno tako marljivo kakor odstopivši, goji dramatiko in v to svrho kmalo sestavi poseben dramatični odsek. Ker so novi odborniki znani kot marljivi in spretni delavci, smemo se tudi v novem društvenem letu nadejati prijetnega društvenega življenja.

(Nov profesor za Celje.) Na celjsko višjo gimnazijo, kjer je ravnatelj g. Končnik, pride za profesorja g. dr. Jurij Schön, ki je bil lani suplent tukaj in kazal čudno navado, da je nekatere slovenske dijake klasificiral, kedar niso ugajali, ko so pa znali, ni zapisoval izpraševanja. Na prošnjo, da bi povedal vzroke temu, odgovoril je, da ni dolžen vsakokrat, kedar učenca izprašuje, zapisati mu vspeha. Taki so gospodje po volji gotovih višjih. Čudno je, da se ni priporočal za sedanjo službo g. dr. Schön-a prositelj, ki bi tudi lahko slovenščino učil, ker zdaj baje v sedmi in osmi šoli Končnikove gimnazije nimajo več slovenskih učnih ur, ker po odhodu g. ravnatelja Zavadlala ni pripravnega učitelja. Čujemo, da so bili med prosilci za mesto podeljeno dr. Schön-u tudi iz slovenščine izprašani gospodje. Ako je to res, moralo bi bilo izbrati ministerstvo takega slovenskega profesorja, ki je ravno neobhodno potreben, ker brez njega ne more izvrševati celjska višja gimnazija svoje dolžnosti. Godijo se pač mnoge, pravičnemu opazovalcu nerazumljive reči. Najbrž ministerstvo od svojih podložnih organov ni dobilo jasnih poročil. Da bi kak Slovenec zopet prišel kot profesor v Celje, ta misel sama že pretresa Zindler-Končnika. Komaj sta neke odpravila, pa bi naj drugi prišli!

(Res lepa olika.) V Celji živi precej dosluženih višjih c. kr. uradnikov in dosluženih oficirjev. Med temi jih je tudi več slovanskega pokoljenja in mišljenja. Zadnje čase, po potresu v Ljubljani, pridružil se je in naselil v Celji — dokler mu ugaja — deželne sodnije svetnik gosp. Ludovik Ravnihar. Človek bi mislil, da se mora ljudem, posebno, če so osiveli v državni službi in zavzemali tam odlično mesto, ako se naselijo v mestecu, kakor je Celje, in pustijo svoje precejšne dohodke obrtnikom in trgovcem ter hišnim posestnikom, — življenje, kar moč olepšati in osladiti, da se udomačijo in ne žalijo drugam. Tako menda tudi delajo v drugih mestih. V Celji pa, če ne trobi tak gospod v rog celjskega nemškega lističa, nimajo ž njim nobenih ozirov, kar so ravno pokazali pri gori omenjenem gospodu deželnosodnemu svetniku. Gospod Ludovik Ravnihar je mirna duša in se je vedno izogibal vsaki politični izjavi ter poiskal ravno vsled tega družbo oficirjev, kodar se mu ni bilo bati kakega izzivanja. To pa gotovi kliki ni bilo po volji. Zasledovali so ga, kakor lovski pes zajca in iskali kdaj jim bode prilika, da ga razmrcvarijo v svojem trobilu. Ta prilika jim je bila dana s tem, da je gospod L. Ravnihar, dan pred Vsemi sveti prašal nekoga, če je res, da imajo v Celji Nemci za-se in Slovenci pa za-se pokopališče in da bi bilo to grozno, če bi sovraštvo trajalo celo po smrti. Na pojasnilo, da temu ni tako, temveč, da so Nemci hoteli imeti luksurijozno pokopališče, kakoršno tudi imajo, okoličani Slovenci pa so bili za bolj priprosto, ker jim denarna sredstva niso dopuščala Bog ve kaj omisliti. To je gospodu svetniku zadostovalo, da je rekel: „No saj sem si mislil, da bode kaj druzega vzrok, kakor politično sovraštvo". — Celjski nemški listič pa ta pogovor lažnjivo zasuče in opisuje gospoda deželnosodnega svetnika kot političnega hujskača in se smeli ga žaliti najobčutneje. Surovost in domišljija teh iz zaduhlih kmečkih koč vzrastlih nemškutarjev presega vse meje. Tak nesramnež misli, da sme po možu, ki je osivel v cesarski službi in katerega življenje je bilo gotovo za svet plodonosneje, kakor desetih takih nemškutarjev, otepati in ga zasramovati, kakor mu drago. Gospod L. Ravnihar je premiren in premoder in bode gotovo imel pod častjo, se s takimi ničlami prepirati in upamo, da tudi ne bode izvajal nobenih konsekvencij, posebno, ker mu lahko zatrdimo, da obsojajo tako pisavo, ne le Slovenci in njegovi kolegi ampak tudi vse dobro in pošteno misleče meščanstvo. Tisti kliki, ki misli, da je poklicana komandirati vsakoga in ki si osmeluje biti po vsakomur, ki ima svoje prepričanje, bode kmalo odzvonilo, posebno, če bodo gospodje penzijonisti uvideli, kdo jim je prijatelj in kdo hoče biti le njih gospod in komandant.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Prestavljena sta gg. Jernej Pernat iz Št. Jurja k Veliki nedelji in Matija Škorjanc iz Vitanja v Laporje. — V začasni pokoj je zaradi bolehnosti stopil g. Karol Wenig, dosedaj kapelan v Laporjih. — Č. g. Stranjšak, dekan v Hočah, je praznoval zlato mašo.

(Spremembe pri vojaški duhovščini.) Č. g. Henrik Kranjec pride z Jožefovega mesta za župnika v Gradec. Vojaški kaplan v Gradcu je postal č. g. dr. Rajmund Miklavc, benediktinski duhovnik. Premeščeni so čč. gg. vojaški kaplani: dr. Luka Senjak iz Ljubljane v Zagreb, Anton Križik iz Gradca v Serajevo in Anton Bolkovič iz Serajeva v Zader.

(Nemška metoda za šole laškega okraja.) Nemška metoda o kateri je že govorila „Domovina", začela se bode z nova vpeljevati v šolah laškega okraja. Ta metoda je bila že prej nekoliko v navadi v nekaterih šolah, v takih namreč, v katerih je poskušal nemškutarski učitelj s slovenskimi otroci nemško govoriti, kar se je res zgodilo tu in tam. Vendar je v poslednjih letih prevladala racijonelnejša (razumnejša) metoda. namreč ta, da se slovenski otroci s pomočjo svoje slovenske materinščine učé nemščine, da se jim pravila o nemškem jeziku v razumljivem materinskem jeziku pripovedujejo, da se jim tudi prevaja vse na slovenski jezik, kar se v nemščini bere, in sploh na ta način, da pri učenji nemščine učitelj ne zametuje slovenščine, ki je 1. on tudi učitelj pravilne slovenščine in 2. ker to metodo razumnejši pedagogi priporočujejo. — Vse drugače pa hočejo imeti nemški vzgojeslovci,

---

dobre ljudi moraš zahvaliti, da nisi tedaj poginil kakor pes za plotom. . ."

Tedaj pa sta se moža spoprijela ter se prav hudo mikastila, vmes pa klela in kričala, da je bilo joj!

Nakrat pa je obsedel duh bojaželjnosti tudi sicer miroljubnega in boječega čevljarčka Jakobéta, in v srce se mu vseli grešno poželjenje, tudi udariti kak božji stvor po čeljusti ali pa kar naravnost po glavi, če že ni drugače. Pograbi torej veliko Strnadovo gorjačo, ki je slonela v kotu, razkorači se sred sobe, jezno zavihti s suho svojo rokico gorjačo ter vpije:

„Ljudje božji, meni se ne bližajte, sicer udarim, da se razcepi svet na tri dele. Prav gotovo udarim. . . Le ubijita se, živali pijani, le udrihajta drug po drugem, kolikor vama mogoče, a meni se naj ne bliža nikdo, sicer. . ."

V kotu pa je vila roke krčmarica Mina, vzdihovala in tarnala ter klicala na pomoč vse svetnike in svetnice božje. . .

Na svetu pa je več nesreče, kakor sreče. To vé vsakdo, in kdor še tega ne vé, temu pa povem jaz sedaj, in temu bi lahko potrdil, resnico teh besed tudi čuvaj Suhov, ko še bi tlačil ta nič vredni svet.

Nesreča je namreč nanesla, da je Nace ravno v trenotku, ko je besnil najbolj boj v Minini krčmi, korakal po stezi mimo gostilne. Ko pa zasliši iz sobe vpitje in ropot hiti pogledat, kaj da se godi v pivnici in ali bi ne bila nemara koristna in potrebna njegova pomoč.

Ko pa je Mina zagledala čuvaja, razveselilo se ji je v poštenih prsih pošteno srce, in nada in up sta ji legala v razdvojeno in žalostno dušo.

In hitela je:

„Stric Suhov, ljubeznivi striček Suhov, sam Bog vas pošilja. Pomagajte, pomagajte, sicer se vsi pomorijo. In potem še gosposka kaznuje mene. Oh, jaz revica, jaz revica."

In res je Nace sklenil, da hoče pomagati. Saj je bil dober človek! In tudi njegov poklic je zahteval, da pomaga ter pomiri nočne razgrajalce.

Da bi si priboril veči ugled, udari z dolgim ročnikom zarjavele sulice ob tla. Na to pa začne prigovarjati Jakobétu:

„Jakobé ne bodi neumen. Miruj! Odloži grčo. Saj veš, jaz sem sicer dober človek, a kedar sem v službi, tedaj ne poznam milosti. In žal bi mi bilo zá-te, če bi se ti kaj pripetilo, ker sicer nisi napačen človek in čevlje za zimo mi narediš, kakoršnih bi še v mesti ne dobil, in jih ne bi! . . . Ne bodi torej neumen!"

A Jakobé ni slušal — najbrž tudi ni slišal svarilnih besed Suhovjevih. V jednomer je vihtel gorjačo ter kričal:

„Strani, ljudje božji, strani. Sicer udarim da se razcepi svet, prav gotovo udarim. Strani!"

A Nace je bil v službi. In ponočnih prepirov in pretepov ni smel in ni hotel trpeti. Ker toraj opomini nič niso pomagali, bliža se oprezno Jakobétu, hoteč mu izviti grčo.

A čevljarček, dasi pijan, spozna vender, da se mu bliža nekak živ stvor. Hrabro zavihti torej dolgo gorjačo in z vsklikom „Jezus križani" pade čuvaj po dolgem na ilnata tla gostilne, katera porudeči kri.

Mini pa so se vsipale po suhem lici solze, debele kakor grah, in vila je roke in tarnala:

„Ti pogan ti, ubil si ga, ubil. In vse nas bodo zaprli, tudi mene pošteno ženo. Ti pogan, ti pogan!"

Jakobé pa se po svojem junaškem činu zvrne na staro hrastovo klop pri peči ter zasmrči.

Smuk in Strnad pa sta pozabila razpor, ko sta videla teči rudečo kri. Leseno in negotovih korakov sta kretala krog Naceta ter ugibala z Mino, kako bi mu pomagali.

* * *

kateri se k nam iz Gradca pošiljajo. Tem pa na dobrih pravilih ni nič ležeče in ne na tem, da bi otroci to, kar po nemško izrekujejo tudi po slovensko povedati znali. Več šol laškega okraja je marveč dobilo naročilo, naj se učitelj s slovenskimi otroci kar po nemški razgovarja, če pri tem še toliko časa potrati, če otroci tudi teh pogovorov, pri katerih od začetka itak le sam učitelj, odgovarjati mora, prvotno še ne umo. — To je torej najnovejša nemška metoda. Stara: „riba Fisch, miza Tisch" je bila slaba, a bila je vsaj poštena; ta je pa več kakor turška. To je janičarska metoda, ki je sramota za 19. stoletje.

(**Imenovanje**). Sodni pristav v Sevnici g. Albin Ogrinc, je premeščen v Kranj. — Notarski kandidat Fran Čulk v Krškem je imenovan notarjem v Cerknem na Notranjskem.

(**Učiteljske spremembe.**) Učiteljski kandidatinji gospici K. in M. Hiti dobili ste začasni podučiteljski mesti na Bizeljskem. Gospici M. in J. Gerbac dobili ste začasni podučiteljski mesti pri Sv. Petru pod Gorami. Gospod Anton Hofbauer, učitelj v Vitanji je imenovan učiteljem-voditeljem na nemški jednorazrednici v Vitanji. Na novo so nameščeni gg. Albert Lasbacher za podučitelja v Veržeji, Friderik Kožuh za podučitelja v Št. Ilju, Janez Zolnir za podučitelja v Frajhamu, Friderik Zinauer pa za okrajnega pomožnega učitelja za okoliščino mariborskega okrajnega poglavarstva; gdč. A. Kautaner pa za podučit. pri D. M. v Brezji.

(**Spremembe pri pošti.**) Poštnim asistentom so imenovani praktikanti Friderik Schrimpf za Maribor, Andrej Seskozek za Judenburg, Josip Beloglavec za Celovec, Ivan Temelj za Lipnico, Peter Lapajne za Celje, Alb. Wache za Lipnico, Ivan Lichtnecker za Celje, Josip Muzina za Celovec. — Premeščeni so: oficijala Josip Cop iz Pontablja in Rudolf Goričar iz Judenburga v Beljak ter asistenta Rudolf Hallada iz Ljubna v Radgono in Josip Strasser iz Ptuja v Judenburg.

(**Občni zbor**) podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Laški trg in okolico bode v nedeljo dne 17. t. m. ob 6. uri zvečer v sobi bralnega društva na Laškem z običajnim vsporedom.

(**V Novicerkvi pri Celji**) se je dne 27. okt. vstanovilo „Kat. bralno društvo". S 1. januvarjem se bodo naročili časopisi in se še sprejeli novi udi. Društveni predsednik so velč. g. kanonik in drž. posl. dr. Lav. Gregorec; blagajnik č. g. J. Selih, kaplan; knjižničar č. g. Jak. Kočevar, duh. v pok.; posel tajnika je prevzel nadučitelj g. Fr. Leskovar. Bralno sobo so g. predsednik prepustili blagodušno društvu v porabo. Iskrena hvala. Želeti bi bilo, da bi se z novim letom nekako pomladila vsa bralna društva, da bi krepko in vspešno delovala v duševno korist slov. naroda. Vsako društvo naj si pridobi kolikor mogoče veliko udov, da se tem potom razširi ogromno število dobrih časopisov med ljudstvo. Vsaj zdrava prava omika je tako potrebna ljudstvu, kakor vsakdanji kruh.

(**V Vojniku**) priredi v nedeljo dne 24. nov. t. l. društvo „Edinost" ob 4. uri popoldne pri starem Vrečerji gledališko predstavo. Igrala se bode znana in priljubljena igra „V Ljubljano jo dajmo". Pričakujejo se mili gostje od blizu in daleč.

(**Iz Vojnika**). Naši „Nemci" denuncirajo, ovajajo. G. kapelan je zbranim staršem razložil jasno in glasno njih sveto dolžnost, da slovenske otroke morajo pošiljati v slovensko šolo, ker je nemogoče, da bi se v nemškej šoli naučili krščanskega nauka, ko nič ne umějo, in bi ostali torej v Božjih resnicah nevedni uboščki. Pametni starši so jih res že preupisali ali pa jih še mislijo preupisati v našo šolo. Kako je pa to ujezilo nemčurčke! Maščevali bi se radi. Pa kako? Ne enega razloga niso mogli izpodbiti. Javno niso mogli nikjer tožiti, ker ni nikakoršnega povoda in ker je gosp. kapelan govoril mirno in stvarno, kakor je velela njegova dolžnost, in ker jim tudi sicer ni dal nobenega povoda. Šli so torej, ker so britko čutili vso težo njegovih razlogov, šli so kakor učenček, ki ima slabo vest in ne upa očitno tožiti, gre tožiti skrivaj za hrbtom svojih součencev — šli so tudi naši vrli možje, ker bi se bili javno blamirali, če bi bili javno tožili, šli so skrivaj za hrbtom škofu tožit, ker so vedeli, da jih na tak način ne bo mogoče prijeti za njih govorjenje, in zatožili so korajžno: „Čujte, čujte, milostljivi gospod, kako so nas „hudi" naš kapelan natepli!" Korajžo imajo, korajžo, je-li?

(**Bakljado in serenado**) napravili so na željo velecenjenega angleškega konzula G. L. Faber, Frankolčani 9. t. m. tukajšnemu mnogozaslužnemu župniku, gosp. Blažu Dolinšek-u, v spomin 25letnega župnikovanja tukaj. Pri tej priložnosti je jubilantu izročil občinski zastop krasno diplomo častnega občanstva. Pri bakljadi bila je velika množica ljudi, ki je navdušeno pozdravljala novega častnega občana.

(**Bralno društvo v Št. Pavlu v Savinski dolini**) priredi glavno zborovanje v nedeljo dne 17. novembra s sledečim vsporedom. Pozdrav; prečitanje letnega poslovanja; volitev novega odbora; vsprejemanje novih udov in prosta zabava.

(**Pevsko društvo v Braslovčah**) bode imelo v nedeljo dne 17. novembra t. l. ob 4. uri popoldne svoj redni občni zbor v gostilnici g. I. Vrankoviča s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav. 2. Zborovanje. 3. Vpisovanje novih udov. 4. Plačevanje letnine. 5. Volitev odbora. 6. Nasvéti. Vse prijatelje petja najuljudnejše vabi odbor.

(**Iz Polzele se nam poroča.**) V naši župniji in pa v sosednih, pački in šentandraški bila je letos večinoma dobra trgatev. Zlasti v naši župniji je „Izabela" bogato obrodila, kakor še nobeno leto ne, odkar imamo ta trs zasajen. Zlasti je imel Dominik Trglav, tukajšni posestnik, izredno trgatev, v svoji dobro urejeni gorici, v kteri je dobil na jednem oralu nad 20 polovnjakov mošta. „Izabela" dasiravno precej prezirana, od nekterih razvajencev, daje vender pri umnem oskrbovanji in ugodni legi enkrat celo dvakrat večji pridelek na enakem prostoru, kakor je dalo stare baže trsje, kterega je večinoma pri nas že pokončala strupena rosa; ker so bili vinorejci predolgo „neverni Tomaži" v zadevi škropljenja z galico. „Izabela" zlasti izvrstno obrodi in najboljše dozori, ako je razpeljana v brajde ali špalire, na kterih se večkrat našteje na jednem trsu 200 do 250 grozdov. Zaradi velike množine se prodaja letos kapljica nekoliko ceneje kakor prejšnja leta, po 12—14 gld. Hl., dočim smo ga prejšnja leta prodajali od 26—28 gld. Hl. Kdor želi dobiti zdrave in dobre kapljice po nizki ceni naj pride v naše kraje in ne bo se kesal.

(**Zborovanje „Savinskega učiteljskega društva"**) vršilo se bode 19. novembra popoldne ob 2. uri pri J. Sadniku ob Savinskem mostu.

(**V Šoštanji**) so postavili nov železni most čez Pako.

(**Zdravniških mest**) je zdaj več razpisanih na Štajerskem, n. pr. na Bizeljskem, Zidanem mostu in dr. Ali kaj, ko se ne oglašajo za-nje prosilci!

(**Občni zbor**) podružnice sv. Cirila in Metoda, v Konjicah vršil se je v nedeljo dne 10. t. m. Po pozdravu g. predsednika dr. J. Rudolfa spregovoril je g. kaplan Alojzij Šoba o narodni vzgoji in vzgojiteljih. Na to pa je govoril gosp. Dragotin Hribar iz Celja, kake koristi ima od prave vzgoje posameznik, narod in država in kaka mora biti šola, da se to doseže. Volil se je poprejšni odbor in vpisalo tudi nekaj novih udov.

(**Nova bolnišnica**). Konjiški oddelek „društva rudečega križa" stavi na Prevratu blizu Konjic novo bolnišnico. Za časa vojske bodo se v to bolnico vsprejemali ranjeni vojaki, v mirnih časih pa siromaki.

(**Boštanjski pevci**) pri Sevnici so bili priredili v nedeljo lepo pevsko zabavo.

(**Na Vidmu**) snujejo tamburaški zbor.

(**Bizeljska vinoreja**). Po poročilu avstrijskega vinorejskega društva je na Bizeljskem že kacih 900 oral vinogradov, zasajenih z ameriškimi trtami, kateri so dali letos do 10.000 veder vina. — O trpežnosti ameriških trt pričajo nasadi na mariborski vinorejski šoli, kjer stojé in rodé že 19 let stare trte te vrste, katere je bil zasadil ravnatelj Goethe.

(**Učiteljsko društvo za sevniški in brežki okraj**) izvolilo je bivšega profesorja in šolskega nadzornika g. Mihael Zavadlala, častnim članom tega društva.

(**Brežke šolske razmere**) postajajo od dne do dne žalostnejše. Dekliška šola nima nadučiteljice, deška šola je zopet začasno izgubila prav dobro moč, ker nadomestuje g. Zupan bolnega nadučitelja na Zdolah. A kaj to nasproti drugi veliki skrbi? Nemška šola dela največje skrbi Slovencem in Nemcem. Prvi se jo branijo s pri-

---

Od tiste noči, ko so Suhova prinesli ranjenega iz Minine gostilne, ni več vstal. Bolehal je. Ženi njegovi, Jerici, pa se je tedaj raztajalo srce in stregla mu je in skrbela zánj, da boljše ne more najboljša zakonska polovica. Nace pa je rad pozabil pri tej ljubeznjivosti vseh sitnostij in vseh nadlog, katere je moral pretrpeti v prejšnjih dneh od svoje Jerice.

Bil je torej bolan. — — —

Nekega dne pa Nace srepo upré pogled v kot, kjer je predel rejen pajek umetalno svojo mrežo ter počasi in s slabim glasom pravi:

„Čuj, Jerička, jaz bom umrčkal."

„Oj, kaj praviš Nace! Ne boš ne umrl ne. Veš, jutri stopim k cerkvi ter ti prinesem najboljšega tobaka, onega po osem novcev zavitek. In ko boš tistega pušil boš gotovo okreval."

Da je Nace grozno rad kadil, to veste vsi. Da je tudi Jerica rada vlekla svojo leseno pipico, to nam je isto tako znano.

Nacetu so solze porosile shujšano lice, ko je pomislil, da na onem svetu najbrž ne bo mogel pušiti. Pravi torej z žalostnim glasom:

„Ne Jerička, ne bom okreval ne. Vem umrčkal bom. Ti pa boš ostala sama brez mene, — na tem svetu. Ti ubožica ti!"

In oba so posilile solze. . . . .

Drugi dan pa je šla Jerica po tobak. Natlačila mu je polno pipo, ki je bila še skoraj nova n okovana z raznimi okraski. Nato mu jo prižge, mené:

„To imaš, Nace, kadi. In videl bodeš, gotovo bode ti to pomagalo."

In Nace se s pomočjo svoje boljše polovice res dvigne ter nekolikokrat krepko potegne. Nato pa pravi z otlim glasom.

„Ne morem več, Jerička. Sedaj vidim, da se bliža konec. . . . Jerička, kaj boš jokala. . . Saj moramo vsi umreti, prej ali slej. . . Čuj, Jerička, skrbi pridno in z ljubeznijo za kozico Meketačo. Pridna žival! . . Zapustiti ti nimam dosti. Seveda to obrabljeno kočico in zaploto zemlje krog nje dobiš. . . Jerička, za poseben spomin ti pa sporočim to pipico. Tvoja je že obrabljena. Moja pa je še nova in tudi bolj „gospodska". Saj veš preteklo zimo sem jo kupil. Za pipico in cev sem dal pet grošev, za nacevnik pa dva. No, kosten je, zato tudi dokaj drag. In to ni kar si bodi. Ti imaš še pipico stare vere, z ravno cevjo. A taka — z nacevnikom — je bolj gospodska. Veruj mi, saj jaz vem, kako smo imeli pri vojakih. Tako torej! . . Veš, Jerička, v moji novi obleki najdeš nekoliko grošev. Plačaj gospodi za jedno sv. mašo. In če še kaj preostane, kupi še dve svečiki ter jih daj gospodu, da jih prižgejo pri oltarji sv. Florijana, da varuje to vas ognja, in tako tudi celo krajino. . . In zvonijo mi naj z vsemi štirimi, — ker — ker. . ."

Tedaj pa je omolknil.

Obrnil se je v steno, zasopel ter izdahnil dušo. . .

Tako je umiral od davna ta rod. Tako je umiral Nacetov praded, tako ded, tako oče, tako je umrl tudi Nace, lahko, brez tožbe, brez jadikovanja. . .

Dva dni potem pa smo ga pokopali — —

Bil je krasen pomladansk dan. Gozdi so že brsteli. V njih so kukale kukavice. V seči je pel slavec melodijozne svoje gostoslovke. Visoko pod modrim svodom pa je žvrgolel škrjanček, žvrgolel, žvrgolel s takimi glasovi, da se mi je tajala duša, ko sem ga poslušal. Na solnčnih bregovih pa so rivali iz zemlje svoje nežne glavice nežni zvončeki, prvi otroci mlade vesne. Na pokopališču pa so zelene vrbe žalostinke, kakor v snu zibale svoje veje.

Da, pomladi je bilo, ko je umrl Nace. In pomladi je baje tako težko umreti. A vendar je moral, moral. . .

Bil je prvi in zadnji naš nočni čuvaj.

tožbami, ker se bojé ponemčevanja svojih slovenskih otrok, drugi imajo to skrb, kako bodo slovenske otroke lovili vanjo, da ne bi bila prazna — Tako dela ta nemška metoda, ta nemška šola, ta nemška, ta ultra nemška politika, da dela pruska politika Slovencem in Nemcem skrbi, le našemu političnemu kolovodji ne, kateri še vedno preganja naše uboge učitelje.

(**Avstrijsko vinorejsko društvo**) bode izdalo v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku knjižico o postavah, katere zadevajo novo vinorejo, osobito dobivanje brezobrestnih posojil.

(**V Št. Jurji na Ščavnici**) bode zborovalo ljutomersko „politično gospodarsko društvo“ v nedeljo dne 17. t. m. Razgovarjale se bodo zelo važne zadeve, zato je upati prav obile udeležbe.

(**Nesreča**). Dne 9. t. m. zvečer o priliki proščenja, ki se je vršilo drugi dan pri Sv. Lenartu nad Veliko nedeljo, so streljali tamošnji občani z možnarji. Ko je nabil Lenart Pintarč možnar in ga hotel nesti na mesto, da bi ga sprožil, pa ni pazil na smodko, ki jo je imel v ustih. Ista je pala na možnar, ki se je užgal in dotičniku del telesa popolnoma odtrgal, tako, da so se čreva in drobec videli. Komaj, da je sprejel sv. zakramente in zadnjo popotnico, par ur pozneje je umrl. Pozor pri streljanju, ker nesreča nikdar ne počiva!

Šola nemškega šulferajna v Ljutomeru.) Dne 4. novembra so tukaj slovesno pričeli novo šulferajnsko šolo. Poslopje za to šolo je res lepo, navdušenje teh „Nemcev“ za šolo je veliko, toda hudo pa je to, ker za šolo treba pred vsem — šolskih otrok. Teh pa ravno ni zadostno v našem okraju, kjer se tako zvano nemštvo vzdržuje le na umeten način. Zato pa mora peti občinski boben! Zato kliče ljutomerski policaj na vse pretege ljudi skupaj ter jih z bobnom prepričuje, da je nemška šulferajnska šola „tudi ofnana šola“. Ne vem, če ne bo policajev glas, glas vpijočega v puščavi, ker tukajšnji slovenski domoljubi rajše pošiljajo v domačo šolo, kjer delujejo izvrstni učitelji v splošno zadovoljnost tukajšnjih starišev. — Boben toraj tudi ne bo rešil nikajočega nemštva v Ljutomeru, zato bodo skrbeli neumorno delujoči slovenski rodoljubi, ki v lepi jedinosti in zato tudi z lepimi vspehi delujejo za probujo naroda.

(**Ljutomerski Čehi.**) Čehe moramo posnemati vsi Slovenci, kakor to storé ljutomerski Slovenci, katere lehko po pravici prispodobljamo vrlim češkim bratom. Vsled čvrstega delovanja ljutomerskega političnega društva so Slovenci ljutomerskega okraja tako dobro organizovani in podučeni, da že skoro vsak kmet zna razločevati svojega političnega sovražnika od političnega prijatelja in da se dejansko izpeljuje. — Ravnaje se po geslu: „Svoji k svojim“ ne gre ljutomerski Slovenec več v prodajalnico, v gostilnico ali rokodelsko delavnico politično mu sovražnega Nemca ali nemškutarja, marveč privošči vselej zaslužek le slovenskemu obrtniku. Tako je prav! „Trd bodi, mož jeklen!“

(**Nove šolske stavbe.**) V mariborskem šolskem okraju so se v tekočem letu postavila 3 nova šolska poslopja, in sicer v Rušah in pri Sv. Marjeti ob Pesnici štirirazrednici; v Hočah pa trirazrednica. Poslopje pri Sv. Marjeti se je 4. t. m. blagoslovilo in slovesno otvorilo. V Hočah se je zgodilo to v nedeljo 19. t. m., v Rušah se bode pa še le prihodnjo pomlad.

Druge slovenske novice.

(**Deputacija ljubljanskega občinskega sveta**), župan Grasselli, podžupan dr. vitez Bleiweis in občinski svetnik Ivan Hribar se je v pondeljek poklonila cesarju in mu izrekla zahvalo za dobrote, izkazane mestu po potresni katastrofi. Cesar je deputacijo jako milostno vsprejel in rekel, da ga je zelo razveselil sklep občnega sveta, postaviti spominek, radi njegovega obiska, ker zmatra to kot dokaz hvaležnosti in zvestobe ljubljanskega prebivalstva njegovi osebi. Cesar je potem, govoreč s člani deputacije, povpraševal po stavbenih in drugih razmerah v Ljubljani in končno obljubil storiti za zvesto Ljubljano, karkoli bo mogoče. Deputacija se je poklonila tudi ministerskemu predsedniku grofu Badeniju in ministrom vitezu Bilinskemu, baronu Glancu in grofu Gleispachu.

(**Dijaško-podporno društvo „Radogoj“**) ima jutri v Ljubljani, v „Narodnem domu“ svoj občni zbor ob 6. uri zvečer.

(**Nesrečna Ljubljana**) je nedavno v zahvalo imenovala za častne meščane več odličnih oseb (štajerske ganamestnika Baquehema, kot bivšega ministra, barona Heina, grofa Harracha, barona Schwegla, dvornega svetnika Šuklje-ta), ki so si pridobile veliko zaslug, da so bile mestu naklonjene potrebne države denarne podpore in došli darovi iz privatnih dunajskih rok. Postavila bode spomenik tudi presvetlemu cesarju, da je bil obiskal nesrečno mesto. Vsled hudih potresov je bilo pri mestni upravi toliko dela, da ga mestni uradniki niso mogli zmagovati; zato je velika nevolja nastala na župana in nasprotno od strani župana na svetovalce. Mestni zbor se pa vedno še zelo trudi z nasveti, kako bi dobila Ljubljana novih denarnih sredstev, da bode kos preveliki nalogi, razrušeno mesto zopet urediti, in to boljše in lepše urediti kakor do sedaj.

(**„Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“**) obrača se do vseh prijateljev slovenskega učiteljstva z uljudno prošnjo, da ga pri njegovem podjetji, kolikor mogoče gmotno podpirajo s tem: da pristopijo k društvu kot *a)* pokrovitelji (posameznik, društvo, občina) s 100 gld. v jednem — štirih letih, *b)* ustanovniki s 5 gld. vsako leto, *c)* podporniki s kakoršnim koli darilom.

(**Kranjska (nemška) hranilnica**) v Ljubljani je praznovala 75letnico in pri tej priliki darovala in obečala darovati v spomin bodoče cesarjeve petdesetletnice velike svote, toda največ le za nemške zavode. Dala je tudi nekaj za cerkve in za druge obče koristne naprave. Za slovenske zavode pa ona nima novcev.

(**Iz Kostanjevice**) se nam poroča, da se je ondotni nadučitelj, g. L. Abram, te dni poslovil od tega kraja preselivši se v Senožeče. G. Abram je bil dober učitelj, značajen narodnjak, dober svetovalec v vseh zadevah, posebno v kmetijskih, in odkritosrčen mož. Vse ga je rado imelo; le nemškutarji ne, in tisti, kateri bi to stranko še radi oživeli.

(**Korist posojilnice.**) V krškem sodnijskem okraji je na leto le kacih 5 izvršilnih zemljiških prodaj ali še toliko ne. Posojilnica namreč reši povsodi, kjer je količkaj še kaj rešiti mogoče, da ne pride brez skrajne sile na boben.

(**Pridvižni zemljevid**) — (Reliefkarte) krške okolice je na ogled v krški šoli; izdelal ga je bivši leskovški učitelj, g. F. Ivanec.

(**Potreba meščanske šole v Idriji**) je že zdavno pripoznana, a nihče se ne gane, da bi temu po velikosti drugemu kranjskemu mestu pripomogel do take učilnice.

(**Petindvajsetletnica.**) Gospod Anton vitez Klodič, deželni šolski nadzornik za Primorsko, praznoval je 2. t. m. petindvajsetletnico svojega nadzorstva. Goriški učitelji so mu poklonili lep album. K temu zelo redkemu slučaju čestitamo iskreno vrlemu šolniku, dobremu rodoljubu in pisatelju slovenskemu, ki je nekaj časa vodil tudi štaj. šolstvo, ko je bil dež. š. nadzornik za Štajersko.

(**Skrbimo za Prekmurce in beneške Slovence!**) Teh Slovencev je še skoro 100.000, pa se jim silno slabo godi; prvi imajo le madjarske, drugi pa italijanske šole. Prekmurcem pošiljajo madjarske duhovnike, Rezijancem pa furlanske; poslednjim imenuje laška vlada tudi laške župane. Ker se število udov družbe sv. Mohorja v teh krajih vedno krči, zato skrbimo, da tem zapuščenim Slovencem ne bode primanjkovalo slovenskih knjig. Pošiljajmo jim slovenske knjige!

(**Razpis službe.**) Na naši deški šoli s pravico javnosti v Trstu se razpisuje služba učitelja-voditelja z 800 gld. letne plače. Postavno vpremeljene prošnje naj se do 20. novembra t. l. dopošiljajo: „Vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 28. oktobra 1895.

(**Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju**) prejelo je poslednji čas raznih darov; tako so na Dunaju darovali: Gospa Marija dr. Primožičeva, prof. soproga 5 gld.; g. Jos. Stritar, c. kr. prof. 10 gld.; g. Franc Lastavec, vzgojevatelj 5 gld.; g. dr. Karol Štrekelj, c. k. vseučiliščni docent, 3 gld.; g. dr. Matija Murko, c. in kr. uradnik v ministerstvu zvunajnih zadev itd. 3 gld.; g. Adolf Sluga, generalni inšpektor zav. družbe „Anker“ 3 gld.; g. Jakob Bratkovič, c. k. prof. v p. 3 gld.; g. dr. Janko Hočevar, not. kand. 10 gld.; g. F. Pečnik, magister c. k. bolnice ss. Elizabetink 3 gld. Iz Kamnika je poslal tamošnji rodoljub g. dr. Karol Schmidinger, c. k. notar 13 gld., katere so darovali: g. dr. Karol Schmidinger 10 gld.; g. Jos. Močnik, lekarnar in župan 2 gld.; g. Martin Novak, c. k. poštar 1 gld.; g. Anton Turnšek, župan itd. v M. Nazaretu v Savinjski dolini je potujoč v Prago po g. J. Pukl-u društvu podaril 5 gld. Iz Novega mesta je poslal g. Aleks. Šešek, pravnik na Dunaju 16 gld. 50 kr. Te so darovali: Vč. g. Ant. Jarc, bogoslovec 1 gld.; Andrej Krajec, duh. pomočnik v Šmihelu 1 gld.; g. Ana Mayr, opraviteljica 50 novc.; g. A. Pavser, ml. trgovec 1 gld.; g. K. Rosman, gostilničar 50 novc.; g. Val. Oblak, st. trgovec 50 novc.; g. Rih. Dolenc, šol. vodja na Grmu 50 novc.; g. dr. J. Gerdešič, predsednik c. k. okr. sodišča 3 gld.; g. dr. K. Gestrin, c. k. okr. sod. svetnik 1 gld.; g. Ivan Trdina, profesor v p. 50 novc.; g. Ivan Tomažič, c. k. poštni asistent 1 gld.; g. Jos. Paula, kapelnik 1 gld.; gospa Antonija Tuček, gostilničarka 50 novc.; vč. g. Fr. Povše, kanonik 1 gld.; g. Emil Rizzoli, c. k. sodn. pristav 1 gld.; g. Valentin Zavrl, učitelj v Stopičah 50 novc.; vč. g. Anton Peterlin, župnik v Šmihelu 50 novc.; g. A. Oblak, ml. trgovec 50 novč.; vč. g. Ladislav Hrovat, c. k. profesor v p. 1 gld. Slednji je daroval g. Emil Orožen, c. k. notar v Trebnjem 5 gld. Iskrena

---

* * *

Čevljarčka Jakobéta Križana pa so odgnali orožniki že pred smrtjo Nacetovo, ker je tega le težko ranil. In dasi je pri sodniji zatrjeval na svojo dušo in večno zveličanje, da naredi „premilostljivemu, prepravičnemu, preučenemu in preblagemu“ gospodu sodniku troje parov čevljičkov brezplačno če ga ne obsodijo, mu vender vse to nič ni pomagalo in mu ni. Moral je presedeti nekoliko mesecev.

* * *

Drugi dan po pogrebu pa je prišla Jera k gospodu župniku. — Takrat je pasel ovčice pri sv. Tomažu, ovčice, gospod Anton, še mlad gospod. — In odvezala je vozelj na oglu velike rute ter naštela na lesketajočo se mizo denar za dve maši in dve sveči.

Potem pa je potegnila z ruto po lici ter zaplakala:

„Kako je bil dober in vender je moral umreti. Oh, jaz nesrečna reva.“

In spet je brisala z ruto debele solze, ki so se ji vsipale po lici. Taka je namreč navada. Tako je dandanes, tako je bilo njega dni.

Župnik pogleda skozi okno. Kakor bi ga neprijetno dirnile Jerine besede, pravi nekamo trdo:

„Kaj plakate? vsi moramo umreti. . . In pravite, da ste nesrečni! Kaj pa je naša sreča? In kaj je človek? Dim nad streho, ki se izgublja v neizmerni, nočni nič, rosa na travi, katera izgine o prvih jutrajnih solnčnih žarkih, listje, ki odpada v svojem času. . .“

A kakor bi se kesal, da je tako govoril s to priprosto, kmečko ženico pravi z mehkejšim in blažjim glasom:

„Sicer pa se tolažite. Kar Bog stori, je dobro!“

Žena plakaje odide. . .

Župnik pa zamišljeno gleda v daljavo, tje v sinje gore, in duh mu plava daleč — daleč — daleč — in porajajo se mu podobe iz prošlih dnij, in duša mu sanja krasen sèn, sèn poln upov in nad, poln bliščečih, mamečih slik — —

V očesu mu zaleskeče solza. . .

To je le sèn. — — — —

Kdo je bil v tem trenotku bolj nesrečen, Jera ali gospod Anton? — — —

Oh, to naše življenje! . . .

bodi hvala vsim požrtovalnim darovalkam in darovalcem! Nadalje darove sprejema vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in k. dvorni kaplan, ravnatelj v Augušineju, Dunaj I. Augustinerstrasse 7, kot društveni blagajnik.

Druge avstrijske novice.

(**Državni zbor**) razpravlja v odseku že proračun. V celi zbornici je bila sprejeta postava o tem, da imajo v zemljiških knjigah prednost tista posojila, katera se vzamejo za izboljšanje zemljišč. — Pogovor je bil o potrebi, da se skliče velika seja v posvetovanje kmetijskih razmer. — Veliko časa se je potratilo, ker se je o tem razgovarjalo, da ni bil dr. Lueger potrjen županom dunajskega mesta. — Konservativna stranka z grofom Hohenwartom se od sedanje vlade nekako oddaljuje; liberalci bi se jej radi približevali, ali pa vlada liberalcem.

(**Novo ministerstvo**) se kaže zeló odločno; to se je posebno videlo, ko ni bilo dr. Luegerja potrdilo. S tem je vstreglo Madjarom in liberalnim Nemcem, sebi pa stanje prej ko ne otežilo.

(**Dr. K. Lueger**) ni bil potrjen za župana dunajskega mesta. Vsled tega je velika nevolja pri tistih raznih strankah, katere se kolikor toliko vjemajo z Luegerjevo stranko, namreč konservativna, mladočeška in osobito protižidovska in nemško-nacijonalna stranka. V sredo je bila nova volitev, izvoljen je bil zopet dr. Lueger županom. Komisar je zopet razpustil mestni zastop.

(**Veljavnost bankovcev po 1 gld, dvajsetic in četrtakov.**) Čeravno se ne nahaja v Avstriji dosti bankovcev po 1 gld. več, opozarjamo danes, da imajo ti bankovci v privatnih plačilih do konca t. l. še veljavo. Od 1. januv. 1896. l. do zadnjega junija bodo se bankovci te vrste samo še pri c. kr. kasah jemali. Dvajsetice in četrtaki, kateri so že leta 1894 zgubili veljavo, se bodo jemali do konca leta 1895 še pri c. kr. kasah.

(**Poljskim ministrom**) bode imenovan dr. Rittner, bivši voditelj naučnega ministerstva.

(**Spomenik slovenskemu učenjaku**) Pod arkadami dunajskega vseučilišča se je postavil doprsni kip pokojnega vseučiliškega profesorja, slovečega fizika Josipa Štefana. Kakor znano, je bil pokojni Štefan rodom koroški Slovenec in je v mlajših letih tudi rad kaj spisal v slovenskem jeziku. Kip, kateri se mu je postavil v vseučiliški palači, je izklesan iz belega marmorja in je v naravni velikosti.

(**Odbor avstrijskih škofov**) se snide na Dunaju dne 19. nov. Predsedoval bode praški kardinal grof Schönborn, in bode med drugim sklepno posvetovanje o novem katekizmu, ki izide na leto.

(**Na hrvatsko vseučilišče**) so sprejeli tudi 5 žensk kot izredne slušateljice, namreč 5 učiteljic zagrebškega ženskega liceja.

(**Češko.**) Pričel se je boj zastran deželnozborskih volitev in sicer ne med Mladočehi in Staročehi, temveč med plemstvom. Konservativni del češkega plemstva se ni hotel poganjati z ustavovernimi plemenitaši ter je postavil prek in prek svoje kandidate. Za Čehe je to ugodno, zlasti ker se kaže, da se bodo češke stranke sprijaznile. Da bi se le tudi slovenske stranke na Kranjskem!

(**Galicija.**) Malorusi te pokrajine so razglasili poziv na narodni shod v dan 15. t. m. v Levovu. Razgovarjati se žele o letošnjih deželnozborskih volitvah, pri katerih se je tako krivično postopalo, da se hočejo pritožiti naravnost pri cesarju.

(**V Sileziji**) smejo otroci obiskovati bližnje pruske šole. No, to bodo dobri Avstrijci, ti otroci!

Ogled po širnem svetu.

(**Bolgarsko.**) Sobranje pravi v adresi na prestolni govor, da se veseli blagohotenja ruskega carja nasproti bolgarski deputaciji, in da se nadeja, da se povrnejo dobri odnošaji med Bolgarsko in njenimi osvoboditelji. Mladi kneževič bode izrejen baje v pravoslavni veri Bolgarov.

(**V Turčiji**) hudo vre; sultan prebira ministre; povsod so vstaje; kristijane preganjajo. Rusija je že menda Turkom dala razumeti, da bode posegla vmes, ako ne bode kmalo miru in reda.

(**Italija v Afriki.**) Italijanskemu ministerstvu dela afričanska naselbina veliko skrbi. G. Crispi potrebuje zopet 12 milijonov za svojo kolonijalno politiko; drugi ministri pa menijo, da kjer ni, bi ne mogla vzeti niti gospa Lina.

Dopisi.

Iz Črne ali Ptujske gore. — Gospod urednik! Iz našega kraja še gotovo niste nič slišali. Tudi jaz še nisem čital skoro popolnoma nič od naše Črne gore v Vašem cenjenem listu. Blagovolite torej sprejeti tudi iz našega kraja nekaj poročila!

Ako se napotiš iz starodavnega Ptuja proti jugo-zahodu, tedaj dospeš v dobrih dveh urah na Črno ali Ptujsko goro. Že od daleč zagledaš na prijaznem hribčeku starodavno romarsko cerkev, ki pod imenom „Mati božja na Gori“ slovi daleč okrog. Ni naš namen, govoriti na mestu o lepi legi našega trga, tudi ne o njega preteklosti, kajti o tem nam poroča letošnji „Dom in Svet“, ampak namen našim vrsticam je, da nekoliko seznanimo cenjene čitatelje „Domovine“ o našem narodnem življenju.

Oglejmo si najprvo naše „lepe“ napise! Morda ste že bili gosp. urednik kedaj na Gori; gotovo ste si mislili, da ste kje na Pruskem.

Že predno kreneš iz ptujske okrajne ceste na občinsko, zbode te tisti „Gasthaus & Fleischhauerei“ neprijetno v oči. Že lansko leto, ko sta nam vrla naša poslanca gospoda dr. Gregorec in dr. Jurtela poročala o svojem delovanju v državnem in deželnemu zboru, skazali smo temu „slavnemu“ napisu visoko čast, da smo ga nadomestili, žal, da le za nekaj dni, z drugim, mnogo lepšim, na katerem se je čital slovenski pozdrav našima gospodoma poslancema. A gospa . . . . . itsch je še vender dandanašnji, kljubu vsem lepim in prekoristnim naukom, katere smo takrat slišali iz ust naših gospodov poslancev v njenih prostorih, odločno druzega mišljenja, ker sicer bi po mojih mislih, gotovo že razveselila občinstvo z lepim slovenskim napisom. Žal, da nam naše želje, katere smo gojili že takrat, nikakor neče izpolniti. Oh, da bi hotela posnemati svojega soseda, katerega hišo diči lep slovenski napis.

Podajmo se v trg! A tukaj zopet užali naše oko ta preklicana „Gemischtwarenhandlunga“. A temu gospodu trgovcu že radi tega ne smemo toliko zameriti, ker je rojen res Nemec, dasi bi mu svetovali, naj bi ga izpremenil v slovenskega, saj ga podpiramo le Slovenci; prave Nemce lahko seštejemo pri nas na prste ene roke; vsaj jaz jih nisem mogel več našteti. Smelo trdim, da bi bil ta Prusak že zdavna odnesel pete mej svoje brate, ko bi se ravnali po našem lepem geslu „Svoji k svojim“, želeti je, da bi posnemali v večjem številu našega g. župnika, ki ga ne podpirajo niti z vinarjem. Saj imamo v bližnjem Majšbergu narodnega trgovca, ki zasluži v resnici več zaupanja in podpore. Podpirajmo rajši njega, kakor našega Prusaka, ki niti slovenski prav ne zna. Gotovo bi temu gospodu že zdavna odklenknilo pri nas, ko bi se ravnali po prej omenjenim geslu.

Zatorej „Svoji k svojim“ na dan!

A napotimo se dalje po trgu! Morda še kaj iztaknemo. Ga že imamo zopet en „Gasthaus“, a poleg tega še popolnoma v nemškem duhu pisano ime, da si pove na prvi pogled tudi nam, ki nismo jezikoslovci, da je pristno slovenskega debla. Ali kaj hočemo, ko pa nič ne pomagajo vsa prigovarjanja. Navadno se nam odgovori: „G'schäft ist G'schäft!“ Bodisi! A vprašam vas, dragi častilci nemških napisov, ni li sramota za naš trg, da ga krasi!! toliko nemških napisov? Žalostno za našo Goro! Povsod se drami naše ljudstvo iz narodnega upanja, po drugih trgih in vaseh širi se narodna prebujenost, le mi smo še do zdaj bili narodni zaspanci, in to ne samo pri nas, ampak z majhnimi izjemami i drugi kraji na Dravskem polji. Marljivo se že snujejo povsod za narod prekoristna bralna društva, a mi smo ga dosedaj imeli še samo na papirju. Slišal sem, da se je baje že letos v Veliki noči nameravala vršiti ustanovna veselica, a radi bolezni g. župnika je morala izostati. Zdaj pa ni več sluha ne duha o toli potrebnem podjetju.

G. župnik se sicer zelo trudijo, a žal, podpore jim manjka. Ko bi jih vsak po svoji moči in zmožnosti podpiral, gotovo bi imeli bralno društvo tudi že v resnici, a ne tako, da zanj še malokateri ve.

Edino kar se tiče naše družbe sv. Mohorja, smemo trditi, da smo zlasti v zadnjih letih napredovali.

Leta 1889. je bilo pri nas 39, l. 1890. 46, l. 1891. 44, l. 1892. zopet 46, l. 1893. celo 68 Mohorjancev, a že v nastopnem letu se je število skrčilo na 46. Letošnji koledar se ponaša s številom 87, za kar gre hvala zopet gospod župniku, ki so nam z vnetimi besedami priporočali družbo in njen blagi namen. Njihov trud pa tudi ni bil glas vpijočega v puščavi, zakaj odzvalo se nas je omenjeno število. Tudi letos se nadjamo enacega, morda celo večjega števila. Naš g. župnik so zelo delaven mož, in zaslužijo, da bi jih v njihovih podjetjih podpirali, kolikor je to v naših močeh. Pa ne tako, kakor zadnjič pri občinskih volitvah, ko je doletela našega g. poštarja, ki noče biti naše krvi, odborniška čast. A ta mož se sramuje, da ga je rodila slovenska mati. To ni prav! Vsak zaveden kmet, ki sedi v občinskem odboru, bi moral proti takemu početju odločno protestirati, če mu je narodna prebujenost naše občine le količkaj pri srcu. Mar se to pravi napredovati? Če bomo tako postopali, za Boga, kam pa pridemo? Ali se ne pravi to samega sebe smešiti, zaničevati? Vam ni znano, da — „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti“. Po mojih mislih bi imenovanega gospoda gotovo lahko nadomestil kak posestnik, ki se ne sramuje in ne zaničuje svojega materinega jezika.

Vojeviti Črnogorci doli ob turški meji imajo svoj pregovor: „Malo nas je, pa junaki smo vsi, kar nas je“. Kedaj bomo pa mi lahko tako djali ž njimi, če se kmalu ne preobrne? Da bi temu kmalu bilo tako, iz srca želi Vaš Črnogorac.

Od Mure. Članek „Slovenska mlačnost in nemška odločnost v Laškem trgu“ daje mi povod sledečim vrsticam. Proti koncu tega članka se pozivljajo slovensko-štajerska gasilna društva, naj ustanovijo „Zavezo“, za uzor se jim je stavila, „Okrajna zveza ljutomerskih gasilnih društev“. Da! ta zveza je bila s tem namenom ustanovljena, naj bi se iz nje izcimila spodnještajerska zveza. Žalibog se na večkratne pozive po časnikih: naj bi se začelo razpravljati o ustanovitvi spodnještajerske „Zveze“ ni oglasilo nobeno ostalo slovensko gasilno društvo na Spodnjem Štajerju, da, mi niti tukaj ne vemo, je-li je v obče razen nas tukaj, še kaj društev s slovenskim poveljništvom. Trebalo bi pač, da se mejsebojno bolje poznamo. „Zveza“ prostov. gasilnih društev v pol. okraji Ljutomer sestoji iz 9 društev in šicer: Cven iz 44 udi, Kričovci iz 24, Lukavci iz 18, Ključarovci z 20, Pristava iz 22, Iljaševci iz 14, Cezanjevci iz 28, Logarovci iz 18 in Bučečovci iz 16 udi. Dne 13. oktobra se je vršil v Lukavcih okrajni gasilni zbor. Mej drugim se je tudi sklenilo, naj se ustvori posebna zvezna godba. Ob tej priliki je imelo lukavško gasilno društvo glavno vajo, kakor to velevajo pravila. Pokazalo se je, da je to društvo dobro izvežbano za svoj posel. Po dovršenem gasilskem zboru so nam priredile žene lukavških gasilcev okusno večerjo, pri kateri se je slišala marsikatera krepka in navdušena beseda v razvoj in prospeh slovenskega gasilstva. Da pa so se naša društva tako razvila, trebalo je veliko osobne požrtvovalnosti se strani gasilcev, kakor tudi drugih rodoljubov, kajti večina teh društev še dozdaj iz deželnega gasilskega zaklada ni dobilo nobene podpore. Največ je pač pomogla slavna posojilnica ljutomerska, katera je vsem navedenim društvom podelila znatne podpore od 225 do 280 gld.

Ta zgled bodo pač morale tudi posojilnice po drugih krajih posnemati, ker brez izdatne gmotne pomoči ni misliti na ustanovitev gasilnega društva, posebej pa še slovenskega ne, ki ima itak še drugih težkoč dovolj. Pa tudi posamezni rodoljubi lahko veliko pomorejo, kakor to store ljutomerski pri katerih je cvensko gasilno društvo, kot prvo slovensko v tem okraji, prvo leto nabralo okoli 250 gld. Pa tudi vsako leto zdatno podpirajo razna gasilna društva

Tako so v tekočem letu darovali: vlč. gosp. M. Meznarič, kaplan pri sv. Urbanu za „Zvezo“ 5 gld. Cvenskemu gasilnemu društvu pa: velečastiti gospodje Iv. Skuhala, dekan 2 gld., Jos. Ozmec, Fr. Brglez, kaplana po 3 gld., gospodje: Franc Nemec iz Nabrezine 10 gld., Franc Sršen, trgovec 5 gld., Ivan Kukovec, okrajni načelnik itd. 3 gld., Ant. Šlamberger, c. kr. notar 3 gld., Janko Erjavec, uradnik 3 gld., Ivan Vaupotič, gostilničar 3 gld., dr. Rosina 3 gld. Jos. Ivančič 2 gld., Vilj. Schneider 2 gld., Friderik Šijanec 2 gld., Ivan Rajh, Fran Bohinec in Jož. Makoter, kmetje na Cvenu po 2 gld., Jožef Crjavec 2 gld., Marko Canjko, kmet iz Babinec 2 gld., dr. Farkaš 1 gld., dr. Mihalič 1 gld., Postružnik 1 gld., Misja 1 gld., Veršič 1 gld., Repič 1 gld., Voľovec 1 gld., Fr. Schneider 1 gld., Babnik 1 gld., Žargaj 1 gld., Jož. Cimerman, kmet s Krapja 1 gld., Tom. Novak iz Braneka 1 gld., gospa Robek 1 gld., gospodje: M. Čagran 1 gld., Fr. Čeh 1 gld., Kramberger 1 K., Kryl 1 K., Herzog 1 K., Al. Danjko s Krapja 1 K., Cahrl 1 K., Guršec 1 K., Bračko 40 krajcarjev.

Bog plati! Bodi pa ta zgled tudi drugim krajem v spodbujo in posnemo!

Iz Maribora. (Naše letošnje gledal. predstave.) Dne 6. vinotoka t. l. posrečilo se nam je prvikrat letos igrati po Bleiweisu predelano veseloigro „Županova Micka“. Kako navdušenost in veselje gojijo tuk. naši narodnjaki do slovenske dramatike, pokazalo se je prav pri tej igri s tem, da je bilo za tak slučaj, žali Bog v neprostornej dvorani „nadvojv. Ivan“, prav mnogo domačega občinstva in inteligence. Preuboge so naše društvene razmere in okolnosti, da bi se takorekoč zamogli staviti narodnemu gledališču ali tu ali tam. Pa zbog malega odra in druzih nedostatkov igrala se je omenjena igra kot prvikrat čisto dobro in zadostno.

Vlogo župana rešil je g. J. Zupan izvrstno, jednako gdč. M. Milavčeva njega hči (Micka), dalje gdč. Kregarjeva (Podgorska), g. Vahtar (Anže, ženin), g. Tratnik (Süssheim), g. Hinko iz Ljubljane (zakotni pisač) sosebno; ter Windberg njegov prijatelj g. Štrus. Vsi omenjeni diletantje so po svojih moči zaslužili splošno pohvalo.

Druga igra v let. sezoni bila je na Vseh Svetih dan, kot navlašč za isti večer povsodi priljubljena „Mlinar in njegova hči“, žaloigra v 5 dejanjih. Tudi ta igrala se je omenjeni čas prvikrat v sredini našega mesta s slovenskimi besedami, vsled česar je mnogobrojno občinstvo radovedno pričakovalo na svojih prostorih zaželjeni začetek in konec. — Neprijetni premori dasiravno potrebne „pauze“ mej tem ali onim aktom povzročili so, da je bila pozno dovršena.

Ni mi potreba hvaliti na drobno o posameznih vlogah različnih igralcev, reči moram le to, da so bile vse točke in naloge v povsem dobrih rokah, kot: g. J. Zupan (mlinar), gdč. Milavčeva (Marica), g. Hinko (Konrad) in vsi ostali igralci.

Želeti bi bilo zares, da bi se od dne do dne skrbelo za povzdigo slovenskih iger tudi pri nas, ko se je takorekoč na obzorji starodavnega našega Maribora zablestela iskrica prave bodoče narodne zaveze.

Iz Gradca. Slovanska akademična društva graška so sklenila v svojih sejah, udeležiti se inavguracije magnifence rektorja dr. pl. Graffa v koroni ali takozvanem „špalirju“ hkrati z nemškimi društvi. V ta namen poslali so 28. oktobra društva „Triglav“, „Hrvatska“, Srbadija“ svoje zastopnike k magnificenci izposlovat si dovoljenje. Zahtevali so, da se jih povabi k slavnostni inavguraciji, kakor je povabil i nemške dijake. To zahtevo utemeljevali so slovanski dijaki s sledečimi razlogi:

a) Kot akad. društva imajo slovanske korporacije na graškem vseučilišču jednake in ravno iste pravice kakor nemška društva.

b) Ko se je v lanskem letnem tečaju vršila slovesna otvoritev novega vseučiliščnega poslopja v navzočnostji Nj. Veličanstva cesarja, bila so povabljena vsa slovanska akad. društva k slavnosti. Takrat je magnificenca rektor ustregel vsaki naši želji, rektor in nemško dijaštvo priznalo je, da nismo gostje na tukajšnjem vseučilišči in Nj. Veličanstvo omenjalo je graško univerzo kot „avstrijsko“ ne pa izrečno nemško.

A magnif. rektor g. Graff je odgovoril na to, da priznava v principu opravičenost naših želj, a da opiraje se na tradicijo, ne more dovoliti, da bi prisostovali v špalirju slavnosti, češ, da bi utegnili nastati neljubi prizori. Ko so mu zastopniki na to izjavili, da s takim odgovorom nikakor ne morejo biti zadovoljni in da bodo zadevo spravili v javnost, je rekel, da ne more pomoči, in je prosil, da se smatra ta prošnja za nestavljeno.

Drugi dan, dne 29. oktobra zahtevali smo, da nam dovoli rektorat občeslovansko dijaško zborovanje na vseučilišču, hoteč protestovati proti izjavi rektorjevi in posvetovati se o nadaljnem postopanju v tej zadevi. A tudi to se nam je odbilo.

Lani se je povdarjala jednakopravnost vseh akad. društev neoziraje se na njih narodnost, ko je bilo treba, da naredi slavnost na Nj. Veličanstvo dober utis, letos pa se sklicuje g. rektor na tradicijo, a jednakopravnost je potisnena v kot! Kdor pa trdi, da je graška univerza nemška, ne pozna razmer. V ustanovnem pismu stoji, da je vseučilišče „za obe narodnosti Notranje Avstrije“, razun tega predava se na filozof. fakulti tudi v slovenskem in laškem jeziku, nekteri izpiti na jurid. in medic. fakulti vrše se tudi v laščini. Torej se nemški značaj graške univerze nikakor ne more zatrjevati. Vrh tega pa je skoro tretjina vsega dijaštva slovanska.

Ker se nam je zgodila krivica, ktero nečemo, ne moremo in ne smemo trpeti, sklenili smo, prositi naše poslance, da stavijo v državnem zboru primerno interpelacijo.

Narodno-gospodarske novice.

Br. 30.856.

Razglas.

Povodom preteče nevarnosti, da se zanese in dalje razširi svinska kuga na Štajerskem, razglaša se tukaj splošno, da se morajo podati, vsled tuur. razglasa od 14. marca 1889, br. 6272, kateri še ni odpravljen in je toraj še veljaven v vsem obsegu, ne samo za vse prevoze svinj brez ozira na prihod, temveč sploh za vse svinje, katere se postavijo na tudeželne živinske sejme, pravilni živinski potni listi oziroma zdravstvene poverilnice in da ostane, kakor do sedaj tako tudi nadalje, v moči prepoved goniti svinje po cestah in potih, osobito pa hoditi od kraja do kraja in od hiše do hiše v svrho prodaje, kar se prepoveduje s tem razglasom in se je prepovedalo s tuur. razglasom z dne 11. junija 1889, br. 13.853.

Ob enem se opominja, da se mora v smislu § 15 in 16 splošnega zakona o živalskej kugi z dne 29. februarja 1880, drž. zak. št. 35, ako se prikaže kaka nalezljiva živalska bolezen ali ako se prikaže svinjska kuga, svinjski pomor ali svinjski pereči ogenj, to nemudoma poročati oblastnijskim potom in da se zahteva dolžnost nemudnega poročila in odvračanja živalij od krajev, kjer je nevarnost, da se okužijo še druge živali, tudi tedaj, ako se pripeti med živali ednega hleva ali edne črede v 8 dneh drug slučaj notrajnega obolenja z ednakimi prikaznimi.

Prestopki teh odredeb kaznujejo se po zakonu z dne 24. maja 1882, drž. zak. št. 51.

C. k. namestnija štajerska.

Gradec, dne 21. oktobra 1895.

Chorinsky m. p.

Književnost.

(Wolfov slov.-nemški slovar) je dovršen s 23. sešitkom. Celi slovar obsega dva debela zvezka. Slava pokojnemu ljubljanskemu knezoškofu A. Al. Wolfu, na katerega troške je ljubljansko knezoškofijstvo to velevažno delo izdalo! Slava pa tudi gosp. uredniku, profesorju M. Pleteršniku, našemu rojaku iz Pišec!

(Nove muzikalije „Glasbene Matice“). Letos je „Glasbena Matica“ založila štiri zbore, kateri so iz mnogih ozirov interesantni, že zategadelj, ker nas seznanjajo z dvema novima komponistoma-diletantoma. Gosp. župnika Aljaža, znanega podpornika „Glasbene Matice“ in unetega prijatelja glasbe, so gore, mej katerimi živi — pač bolj goré nego zboru podložna prav staromodna pesem — navdušile, da jih opeva v prav lepem na doslej navadni način zloženem zboru z baritonovim solo. Gospod Pirnat se je s svojim zborom „Žalost“ že v nekem koncertu „Glasbene Matice“ občinstvu predstavil. Za tekst si je izbral ljubeznjivo in po svoji preprostosti jako poetično narodno pesem. In posrečilo se mu je jako dobro, zadeti tudi v glasbi isti preprosti, ljubeznjivi ton. Prvi, v premenjeni obliki se ponavljajoči zborov del je pristna ljudska poezija. Srednji del najprej ženski zbor, potem osmoglasen z zategnjenim kakor iz daljine prihajajočim zvonovim tonom nad temo, zanima sosebno radi modulacije (maggiore in minore, potem tonovi načini v tercah), radi lepe polne harmonije in jako lepega zvoka. Po zlogu se ta del ne zlaga povsem z začetkom. Besedila pač ni smeti popolnoma žrtvovati lepoti zvoka in glasbe; radi glasbe tudi ne kaže kaj tako neznatnega, kakor tu „Oj lesketala očca sta itd.“ tolikrat ponoviti. To isto moti tudi na nekem mestu popolni utis jako lepega, v harmoničnem oziru prav interesantnega, že na moderni način zloženega zbora istega skladatelja „Pomlad in jesen“ (posvečen kvartetu „Ilirija“), namreč nekako komično ponavljanje: Ko rod iz roda se rodi, rodi. Kako mora umetnik misliti o razmerju mej besedilom in glasbo, pa pri tem ceniti pesnika, to se vidi iz Foersterjeve „Kitice“. Lahko se zibajoče, tu in tam pretrgano osminsko gibanje vzdružuje jednostnost celote: popolnem zaključenih kitic ni. Vrh tega se ne ponavlja nič nevažnega, kar je važno, povdarja glasba sama (je dragi doma, tisoč pozdravil mi zapoje ne glas, kjer se povzdiguje do a in b) naravna, neprisiljena, raznovrstno pestra harmonija — iz kratka: to je delo, ki se vredno postavlja na stran istega skladatelja „Ljubici“, pač najlepšemu biseru slovenskih zborovih kompozicij. R. Hoffmeister.

(Nove litografovane tamburaške partiture za veliki zbor.) Iv. pl. Zajc: Ples satyra iz pastirske igre „Dubravka“ 60 nč. — Večer na Savi 1·20 gl. — Nočni stražari 80 nč. — „Hrvaticam i Tri ćaše“ oboje 1 gl. — Arnin Šrabec: Dalmatinski šajkaš — duo za dva brača solo uz pratnju ostalog zbora 1·20 gl. (drugo izdanje). — Scotson Carck: Pod bakljama englezka koračnica 80 nč. — Fr. Abt. S Tobom — pjesna za brač solo uz pratnju ostalog zbora 1·20 gl. — J. Vesely: Velika fantazija českih narodnih pjesama (11 str. 14 pjesama) drugo izdanje 1·50 gl. — Pastir i pastirica, polka mazurka 80 nč. Naručbe prima Alfons Guči, — Gundulićeva ulica 6. — Zagreb.

Izjava.

Pretečeni teden raznesla se je po našem mestu žali Bog, da še celo iz javnega stališča, kriva govorica, da smo mi zadnjo igro „Mlinar in njegova hči“, dne 1. novembra l. 1895. spojili s konečnim ali s prirejenim plesom. Na podlagi naših verskih čutov, in prepričanja, kaj je prav ali ne prav, primorani smo tem potom zgoraj omenjeno govorico preklicati, ker izvira po našem pravem mnenju iz zgolj laži in obrekovanja.

Res je, da smo po dovršenej igri le nekaj časa skupno sedeli pri mizi v veselem društvenem krogu, smo se pa točno ob 12. uri mirno razšli vsak na svoj dom. — Torej o plesu — ne duha — ne sluha —!

Maribor, dne 7. novembra 1895.

Velespoštovanjem

Štefan Skrbinšek, s. r.
t. č. predsednik „Delavsk. bral. in pevsk. društva“.

Zahvala.

S početkom novega akademičnega leta sem se odločil, da se odpovem predsedništvu in blagajništvu „Podpiralne zaloge slovenskih vseučiliščnikov v Gradci“. S početka pa do danes, rekše celih 23 let, stal sem na čelu temu zavodu. Zdaj pa mi je samo še sveta dolžnost, da izrekam zadnjič najtoplejšo svojo zahvalo vsem posamnim velečastitim dobrotnikom in dobrotnicam, kakor tudi raznim slavnim zastopom, društvom, narodnim denarnim zavodom, časopisom itd., ki so nas in plemenite težnje naše tako obilo podpirali. Zahvalo svojo mi je tukaj tembolje javno ponavljati, ker le predobro vem, koliko dobrot je bilo zavodu prav na moje posebne prošnje naklonjenih. Samo tako je bilo mogoče, da smo mogli v teh letih nad dvanajst tisoč goldinarjev mej uboge in podpore vredne slovenske vseučiliščnike razdeliti in vrhu tega zavod tako čvrsto utrditi, da ima danes tudi že blizu deset tisoč goldinarjev čistega premoženja. Tedaj še jedenkrat vsem in vsakemu posebič moja iskrena in srčna zahvala.

V Gradci, dne 8. listopada meseca 1895.

Dr. Gregorij Krek,
c. kr. vseučiliščni profesor, bivši predsednik in blagajnik „Podpiralne zaloge slovenskih vseučiliščnikov v Gradci“.

Za krojače!

Krojne vzorce v naravni velikosti (vže izrezane) za vsakovrstne obleke po naročeni meri ali pa v zbirkah različnih velikosti, izdeluje priznano dobro

Alojzij Kunc,

učitelj prikrojevanja na c. kr. konc. krojaško-obrtnem učilišču v Ljubljani.

(207) Zahtevajte cenik vzorcev! 3—1

Na prodaj.

Lepo posestvo s hišo, v kateri je dobro obiskovana gostilna in ima 12 oralov njiv in travnikov ter dobro obdelan vinograd, je radi bolehnosti lastnika iz proste roke na prodaj. To posestvo se da tudi v najem pod ugodnimi pogoji. — Več se izve pri županstvu v Loki pri Zidanem mostu. (208) 2—1

Naznanilo in priporočilo.

Podpisana uljudno naznanjava slavnemu občinstvu, da sva otvorila

v Šoštanji trgovino mešanega blaga in deželnih pridelkov.

Priporočava se preč. duhovščini, učiteljem, tržanom in slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk in obljubujeva, da bodeva vedno stregla z najboljim svežim blagom po nizkih cenah.

V Šoštanji, dne 1. novembra 1895.

Končan & Vrečko.

Sprejme se takoj tudi učenec zmožen slovenskega in nemškega jezika s primerno odgojo. (216) 2—1

Učenca

z dobrim šolskim vspehom, sprejmem takoj v mojo trgovino mešanega blaga.

(215) 1 **Josip Vrečko,** Podsreda (Hörberg).

Prodam
800 hektolitrov letošnjega vina

Anton Gregorič,
(209) 4—1 posojilnični tajnik in posestnik v Ptuji.

Služba okrožnega zdravnika

za okolišče v Št. Pavlu pri Preboldu, okraju celjskem, obsegajoče tri politične občine, z določeno stalno letno plačo 520 gld. se razpiše. Prosilci naj svoje prošnje najdalje do 1. decembra t. l. vložijo pri podpisanemu odboru, z dokazi, da so avstrijski državljani, slovenskega in nemškega jezika zmožni, ter da so sposobni in imajo pravico izvrševati v Avstriji svojo zdravilno prakso.

Odbor sanitarnega okolišča

v Št. Pavlu pri Preboldu, dne 3. novembra 1895.

(214) 1—1 Načelnik: **Norbert Zanier.**

Vrt se daje v najem

v mestu Celji.

3—1 Kje, pove upravništvo tega lista. (213)

V 6tih tednih

se da v najem trgovina z mešanim blagom, s katero je v zvezi prodajalnica tobaka, ena soba za stanovanje, ter malo in glavno skladišče za blago. Polletno najemščino in znesek inventarično prevzetega blaga izplačati je takoj. Prodajalnica je na zelo dobro obiskovanem prostoru.

Več pove lastnica (212) 2—1

Franc Polak-ova vdova v Trbovljah.

Dober glasovir

popolnoma ohranjen je na prodaj prav po ceni. Več pove (211) 2—1

Matilda Skasa,
soproga nadučitelja v Št. Janžu pri Velenji.

Hiša v Šmartnem, en četrt ure od Slovenskega Gradca, tik okrajne ceste in blizo nameravane nove železniške postaje, na jako dobrem prostoru, novo zidana z nedodelanim prvim nadstropjem, pripravna za vsako trgovino, posebno za krojača, proda se takoj iz proste roke. Natančneje pogodbe podaja **Fr. Dolenc v Mariboru.** (206) 3—2

Pratika za leto 1896

na drobno in debelo

se dobi pri

Dragotin Hribar-ju v Celji.

Trgovski pomočnik

vešč slovenskega in nemškega jezika, posebno izurjen prodajalec v trgovini z železom in usnjem in trgovini z mešanim blagom, sprejme se takoj pri **Ludovik Smole-tu** v Sevnici na Savi. (205) 3—3

Mlin

z vrtom za hmelj in travnikom v Št. Petru št. 58 v Savinjski dolini

se proda po prav ugodnih pogojih za **4800 gld.**

J. Metzl, (193) 3—3

Dunaj, 2/2, Untere Donaustrasse 9.

---

(186) 8—4

C. kr. privil.

I. spodnještajerska zaloga oblek

za gospode ter oblek (uniform) za uradnike in vojake

častni član pariške izumiteljske akademije

M. Weiss, Celje

Gospodska ulica (Herrengasse) 8 nasproti hotela „Erzherzog Johann“ priporoča

svoje patentovane snemne kožuhe za uniforme, gornje obleke za gospode in dame ter veliko zalogo vsakoršnih uniform.

Velika izber inozemskih modnih tkanin, vsakojake kožuhovine, pravi tirolski loden, dežnih plaščev, lovskih in navadnih kožuhov za v mesto, potovanje itd.

Kožuhe vsake vrste prevzamem v prenaredbo po moji patentirani naredbi za snemanje.

Pri naročilih od zunaj zadostuje, če ni prave natančne mere, tudi dobro pristoječa obleka.

Zmerne cene, točna postrežba. Cenike in priznalna pisma pošiljam na zahtevanje poštnine prosto.

Moric Rauch

steklar v Celji, Rotovške ulice

priporoča svojo največjo zalogo vsakovrstnih steklenih in porcelanskih posod za gostilne, kavarne in dom, kakor tudi drugih steklenih izdelkov. Zalogo vsakovrstnih najfinejših oljnatih barv. Največjo izber zrcal in podob vseh velikosti v okvirjih in brez njih.

Posebno pa opozarja slav. občinstvo na veliko zalogo **vsakovrstnih najnovejših**

svetilnic za gostilne

z izredno svetlobno jakostjo, kakor tudi od priprostih do najkrasnejših naminih in visečih svetilnic po najnižjih cenah.

Priporoča se tudi za vsakovrstna **steklarska dela pri novih stavbah** in vsprejema vse v njegovo stroko spadajoče poprave ter jih izvršuje solidno, točno in ceno. (200) 5—3

Najboljše kakovosti, blagodejen, oživljajoč, krepilen in zlasti sredstvo za vzbujanje teka je

Želodčni

ali

Marijaceljski liker

1 steklenica stane 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucate steklenic 4 gld. 80 kr.

Dobiva se

v lekarni Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani, zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

Nadalje za želodec:

Kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucate 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne krogljice čistijo želodec pri zabasanji, skaženem želodci. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

(136) 10—4

Univ. med.

dr. Anton Schwab,

bivši sekundarni zdravnik g. dr. E. Šlajmerja na kirurg. oddelku deželne bolnice v Ljubljani, bivši volontaire, oziroma operateur g. prof. barona Rokitanskega na kliniki za porodništvo in ženske bolezni, na graškem vseučilišči in c. in kr. rezervni vojaški zdravnik, si usoja najuljudneje naznaniti, da se je naselil kot

praktiški zdravnik v Št. Pavlu

pri Preboldu v Savinjski dolini.

Št. Pavel, 15. nov. 1895. (210) 2—1

Matevž Sinkovič

umetni in portalni mizar

v Celji, Gosposka ulica, št. 25

priporoča se za izvršitev vsakovrstnih umetnih mizarskih del, po (187) zmernih cenah. 8—4

Delo solidno, ukusno ter trajno.

= „Svoji k svojim!“ =

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Celji

priporoča gospodom trgovcem in prodajalcem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papirja

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega, svilnatega (za cvetlice), **za vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških peres po originalnih cenah tovarniških;**

dalje priporoča

zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatlje za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izber papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izber albumov za fotografije in spomenice, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirov za fotografije, listnic itd.

po nizkih cenah.

Šolske in molitvene knjige še poseben popust.

Anton Kolene

trgovec v Celji

kupuje vsake vrste deželne pridelke, kakor: fižol, suhe gobe, divji in pravi kostanj itd. itd. Kakor tudi fino namizno sadje, breskve, hruške, jabolke itd. itd. vse po najvišjih cenah. (179) 9—5

Josip Koženy

narodni krznar v Celji

Graška ulica (Grazer-Strasse) št 4

priporoča se slavnemu narodnemu občinstvu na deželi in velečastiti duhovščini i. t. d., za napravo vsih krznarskih del, kakor: kožuhovine, raznih čepic, mufov i. t. d. po najnižjih cenah. Tudi vsa popravila zvršim točno, solidno in ceno.

(Opomba uredništva.) Ker so naši nasprotniki razglasili drugega krznarja za svojega in ga kot tacega priporočajo, je naša posebna dolžnost podpirati tega, ker ga hočejo uničiti oni. Poskusimo se, kdo bode zmagal! (183) 9—5

Izdajatelj in urednik Dragotin Hribar. — Tiskal D. Hribar v Celji.